

DARBININKAS

Vol. LXXII, Nr. 27
Liepos - July 10, 1987

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Northrop korporacija, statydanti radaro nepagaunamus, arba Stealth, lėktuvus, pasigenda 1822 slaptų dokumentų, susijusių su šio lėktuvo statyba. Jos tarnautojas Thomas Cavanagh už siūlymą parduoti sovietam už 25,000 dol. slaptų dokumentų buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Pietų Korejoje, nesiliaujant gyventojų demonstracijoms dėl rinkimų įstatymo ir konstitucijos pakeitimo, valdančios partijos pirmininkas ir dabartinio prezidento parinktas kandidatas į būsimus krašto prezidentus Roh Tac Woo sutiko, kad naujasis prezidentas būtų renkamas gyventojų ir kad būtų pakeistas rinkimų įstatymas, leidžiantis kandidatų rinkiminių kovų. Netrukus ir prezidentas Chun Doo Hwan pažadėjo šiem reikalavimams pritarti, ir demonstracijos nutrūko.

Gen. sekretorius Gorbačiovas pasiūlė sovietiniam ūkiui pataisyti įvesti eilę radikalių reformų, pareikalausiančių darbo jėgos perkėlimą ir jų paruošimo naujiems darbams. Tarp svarbesniųjų reformų numatoma panaikinti iki šiol praktikuotą centrinių ūkio planavimą ir valstybės teikiama subsidiją net ir nepelningom įmonėm dirbtinam gaminių kainų pastovumui išlaikyti. Reformų planas turės būti patvirtintas iki š.m. pabaigos, o pačios reformos įgyvendintos iki šio dešimtmečio pabaigos. Partijos organai ir Aukščiausiasis sovietas šias reformas patvirtino.

Europos bendrosios rinkos valstybių galvos savo konferencijoje nepajėgė susitarti dėl žemės ūkio gaminių vyriausybės teikiama subsidijų panaikinimo.

Haiti karinė vyriausybė perėmė į savo rankas rinkimų eigos kontrolę ir sukėlė krašte politinę krizę. Visuotinis streikas prieš konstitucijos pakeitimus vyko kelias dienas ir paraližavo krašto gyvenimą.

Gen. sekretorius Gorbačiovas paragino žymiai padidinti vadinamam privatininkam duodamus žemės sklypus, kad jie, parduodami vyriausybei daržoves ir mėsą, padėtų jai nugalėti ekonominio persitvarkymo laikotarpio atsiradusius sunkumus.

Persijos įlankoje veikusias fregatos Stark vadas kpt. Glenn R. Brindel, vykdomasis karininkas ltn. komandieris Raymond J. Gajan ir taktikos karininkas ltn. Basil E. Moncrief buvo atleisti iš pareigų.

Vengrija numato pakeisti savo prezidentą ir min. pirmininką. Naujuoju prezidentu numatomas partijos gen. sekretoriaus pavaduotojas Karoly Nemeth, o min. pirmininku — Budapešto partijos vadas Karoly Grosz.

Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Savedra pirmą kartą oficialiai pripažino, kad armija slaptai aprūpindavo Salvadoro veikiančius partizanus ginklais ir kad ir šiuo metu ginklai gabenami per Nikaragvą be vyriausybės sutikimo.

Britanijos vyriausybė paskelbė eilę jos numatomų vykdyti reformų švietimo, darbo unių rinkimų, vietinių mokesčių, miestų atstatymo ir kitose srityse.

ATEISTAI GRUBIAI KIŠASI Į BAŽNYČIOS REIKALUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 70

(Tęsa iš praeito numerio)

Kapčiamiesčio parapija ginasi

Vilkaviškio Vyskupijos Arkivyskupui Liudvikui Poviloniui, RRT įgaliotiniui Petriui Anilioniui

Kapčiamiesčio parapijos tikintieji.

Pareiškimas

Pagal 1976 m. liepos 28 d. LTSR Aukščiausios T-bos Prezidiumo patvirtintus Religinių susivienijimų nuostatus tikintiesiems atimama sąžinės laisvė, ateistai grubiai kišasi į Bažnyčios vidaus reikalus ir yra pažeidžiamas Konstitucijos 52 straipsnis.

Čia suminėti keli Religinių susivienijimų nuostatų straipsniai, kurie mums tikintiesiems nepriimtini:

1/3 str. kalba apie religinės bendruomenės tikinčių piliečius, sulaukusius 18 metų amžiaus. Pagal šį straipsnį, jaunesni, kaip 18 m. neįeina į religinę bendruomenę ir negali dalyvauti pamaldose. Reiškia, mūsų vaikai negali melstis. Šis straipsnis griaua mūsų tikinčiųjų šeimas. Kodėl ateistai grubiai kišasi į Bažnyčios auklėjimo kampaniją nelaukdami 18 metų?

2/18 str.: „Dėstyti tikybą galima tik dvasinėse mokyklose“. Klausimas, kur Kapčiamiestyje yra tokia mokykla, kurioje mūsų vaikai galėtų mokytis tikėjimo tiesų? Kadangi čia tokios mokyklos nėra, o kitur mokytis tikėjimo tiesų neleidžiama, mes tikintieji suprantame, kad šis straipsnis atima mums sąžinės laisvę.

3/19 str.: „Kulto tarnų veiklos rajonas apribojamas...“ Mes tikintieji, suprantame, kad kunigų veiklą tvarko vyskupas; o ne tikintieji, juo labiau ne ateistai.

4/22-25 str.: „(...) tikinčiųjų paaugotą turtas kulto reikalams priklauso valstybei“.

Mes, tikintieji, aukodami lėšas Bažnyčiai, neturime jokio tikslo jas atiduoti valstybei ar valdžios ateistams. Apie šį turto paskirstymą kalba 34 str., kai tikinčiųjų suaukotos aukos nuplaukia į ateistų glėbį. Tai yra tikinčiųjų apiplėšimas.

5/30 - 44 str. Net dvylika straipsnių kalba ir kartu grasina mums, tikintiesiems, kad bažnyčia gali būti uždaryta, gali būti apkaltintas kunigas ir parapijos vykdomasis komitetas, kad gali būti iš mūsų atimtas kunigas. Tai yra religinės laisvės pažeidimas. Šiuo atveju gali spręsti tik dvasinė vyriausybė kartu su tikinčiaisiais.

Anilionis vėl įspėja

1985 m. spalio mėn. pabaigoje Kapčiamiesčio apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkė Elvyra Garbenčienė išsikvietė kleboną kun. Igną Plioraitį, parapijos vyk. kom. pirmininką Bronių Milauską, sekretorę Janiną Margelienę ir prie liudininkės Kapčiamiesčio apyl. sekretorės Veronikos Stravinskienės su pažindino su Religijų reikalų tarybos įgaliotinio P. Anilionio raštu: Religijų reikalų tarybos prie

TSRS Ministrų Tarybos įgaliotinis

Paskutinis įspėjimas

Kapčiamiesčio religinės bendruomenės vykdomajam organui: Broniui Milauskui, Petro, Lazauskienei Genei, Vinco, Mikaloniui Antanui, Mato.

Nustatyta, kad Kapčiamiesčio katalikų bendruomenės organas nežiūrint daugkartinių vietinės valdžios raginimų, neorganizavo parapijos steigėjų (dvidešimtuko) pasirašyti naujo pavyzdžio sutarties su rajono-vykdomuoju komitetu dėl nemokamo naudojimosi maldos namais ir juose esančių kulto inventoriui, meno bei kultūros vertybėmis.

Reikalauju Kapčiamiesčio bendruomenės vyk. organą iki š.m. lapkričio 1 d. sudaryti sutartį su Lazdijų raj. vyk. komitetu dėl naudojimosi maldos namais. Įspėju vyk. organo narius, kad, nesudarius sutarties, religinei bendruomenei gali būti panaikinta registracija, o bažnyčia kadangi naudojama be sutarties, uždaryta.

(antspaudas)

Tarybos įgaliotinis
P. Anilionis (parašas)

Tikintieji priversti pasirašyti sutartį



Romoje birželio 28, švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį ir arkivysk. Jurgio Matulaičio paskelbimą palaimintuoju, lietuviško jaunimo tautinių šokių jungtinės grupės dalis Šv. Petro aikštėje šokant lietuvių tautinius šokius po Šv. Tėvo rūmų langais.

ROMOJE IŠKILMINGAI PAMINĖTA LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS

Palaimintuoju paskelbtas arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Iškilnėse dalyvavo 4000 lietuvių, suvažiavę iš viso pasaulio. Lietuviškos giesmės skambėjo Romos bazilikose. Tautiniai šokiai Šv. Petro aikštėje. Juos iš savo lango stebėjo Popiežius.

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis Romoje paminėta su dideliu iškilmingumu ir pasisekimu. Iš viso pasaulio suvažiavo apie 4000 lietuvių. Daugiausia jų buvo iš Amerikos. Atvyko delegacija ir iš Lietuvos — Telšių vyskupas Antanas Vaičius ir 8 kunigai.

Iškilnės Laterano bazilikoje

Iškilnės pradėtos birželio 26, penktadienį, Šv. Jono Laterano bazilikoje. Pamaldom vadovavo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Be jo dar dalyvavo keturi vyskupai ir daug kunigų. Giedojo jungtinis

NIJOLĖ SADŪNAITĖ VĖL RAŠO...

Penkti metal gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo

13.—

Kartu su ponu Petru dirbo du jo buvę mokiniai, kuriuos labai vertino ir mylėjo. Spėjo išleisti 116 laikraščio numerių. Slėptuves kartas nuo karto keisdavo, ir viskas ėjo sklandžiai, kol sovietams persidavusio išdaviko — gydytojo Juozo Albino Markulio — „Erelio“ buvo išduoti.

Ponas Petras tam vargšui išdavikui taip nesenai buvo išgelbėjęs gyvybę. Tai įvyko, kai partizanai vienoje sodyboje susitiko su KGB informatoriumi J. Markuliu. Tuo metu jau daugelis partizanų įtarinėjo Markulį kaip išdaviką, nes įtakingesnieji, susitikę su Markuliu, greitai būdavo areštuojami. Tų faktų buvo tiek daug, kad tą naktį, kai Markulis užmigo, partizanai norėjo jį kaip persidavusį sovietiniams okupantams išdaviką nušauti. Tuo labiau, kad vakare, su juo besikalbant, išryškėjo jo dvideidiskumas.

Partizanai, labai gerbdami Petrą Paulaitį, atsiklausė jo nuomonės. „Kol šimtų procentų neįsitikinsime jo kaltumu, žudyti negalima“ — pasakė jis. Taip ir liko Markulis gyventi ir tęsti judosišką darbą, išduodamas lietuvių partizanams.

Ponas Petras atleido ir Markuliu. Jis mano, kad jį išprievartavo KGB, paversdami savo informatoriumi. Nacių okupacijos metais jis kurį laiką padėjo Petriui Paulaičiui slapstyti.

Areštavo poną Petrą 1947 m. vieno gero lietuvių triboje, naktį. Tam lietuviui, vien už tai, kad priėmė pakeleivį pernakti, sovietiniai „vaduotojai“ atseikėjo 25 metus katargos Sibire.

Areštavę poną Petrą, pirmiausia parodė KGB garaže numestus, neatpažistamai sužalotus ir

apdegintus su juo dirbusių pagrindiniais mokinių lavonus. Liepė atpažinti, kas jie tokie. Valdydamasis ir pats kentėdamas tų žuvusiųjų neatpažino. Tuos jaunuolius sribai rūsyje apmėtė granatomis, nes jie nepasidavė ir neišlipo viršum. Jaunuoliai dar spėjo sudeginti svarbius slaptus dokumentus, kad jie nepakliūtų į okupantų rankas.

Tokiems jaunuoliams, dvasios milžinams, tebus amžina šlovė ir visų mūsų meilė!

Pono Petro kančių kelias tik prasidėjo. Pusę metų beveik kas naktį spardė, daužė ir kapojo jo kūną, kad jis visas sutino. Nebevalgė apsiirengti, Bet jis vis tylėjo. Nė vieno vardo neištarė jo lūpos, kurios buvo kruvinos, nuo troškulio supleišėjusios.

Vieną dieną, nuo kankinimų ir skausmo aptemusia sąmone, nutarė nusižudyti. „Juk vis tiek mane nukankins. O kaip bausi, kad praradęs sąmonę, ką nors išduosiu, prasitarsiu. Geriau tuoj mirti.“

Kameros lango rėmuose surado laisvai įkaltą vinį, ją ištraukė ir pasiryžo vakare su ja persipiauti savo venas. Staiga nušvito sąmonė: juk aš tikiu į Dievą. Žudytis negalima.

Verkdamas sukalbėjo Tikiu į Dievą, Tėve mūsų, Pasivedė Dievo valiai. Į širdį sugrįžo ramybė. Vinį įkišo atgal į lango rėmus.

Sovietiniai budeliai, matydami, kad kankinimais Petro nesulugdys, nutaisė 25 m. kalėtį Gulagė ir išvežė į Sibiro gilumą. Sovietiniuose koncentracijos lageriuose buvo 10 metų žmogaus protui neįsivaizduojamų kančių. Kas metai mirdavo tūkstančiai kalinių. Į jų vietą vežė vis naujus ir naujus. Šaltis, badas, neįmanomai sunkus darbas gyvenimą paverė tikru pragaru. Jie ten tiesė geležinkelio bėgius, siautėjo ir kriminalistai kaliniai, kurie dėl pramogos žudydavo politinius kalinius.

Bet ponas Petras tame sovietiniame pragare liko gyvas, o 1957 m. jis buvo amnestuotas. Sugrįžo į Lietuvą, tik atsigauti nespėjo. Čekistai po kelių mėnesių vėl areštavo, nutaisė 10 metų, prie jų pridėdamai dar ir 15 amnestuotų metų. Žodžiu, išleido tik tam, kad prie 25 metų dar pridėtų 10 metų!

Petras Paulaitis audrų užgrūdintas, per visus 35 metus Gulago kančių metus ne tik pats nepalūžo, bet stiprino ir glaudė visus šalia jo esančius kalinius. Su visais dalinosi paskutiniu duonos kąsniu, visiems turėjo neišsenkančios meilės.

Jo dvasios didybė žavėjo visus, o ypač jaunus kalinius. Vienas iš jų, šešerius metus kartu su ponu Petru kalėjęs Mordovijoje, man pasakojo: „Negalėjau net įsivaizduoti, kad tokie žmonės gali gyventi. Mačiau daug kino filmų su fantastiniais herojais, bet ponas Petras visus juos praaugo visa galva.“ Taip kalbėjo ne lietuvis ir ne katalikas.

(Bus daugiau)

tuvių kalba. Lotyniškai sugiedota Visų šventųjų litanija.

Priėmimas lietuvių kolegijoje

Tos plačios dienos pavakare, 4 v., buvo priėmimas Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje, kuriai dabar vadovauja prel. Algimantas Bartkus.

Čia susirinko turbūt visi lietuviai, tuo metu buvę Romoje. Ir kolegijos ir priešais esančios Vilos Lituania rūmai buvo pilni žmonių. Buvo ir delegacija iš

(nukelta į 4 psl.)

Savaitės įvykiai

Popiežius Jonas Paulius II nepabigo piktos ir kerštingos žydų opozicijos ir suteikė oficialaus vizito atvykusiam Austrijos prezidentui Kurt Waldheim visom valstybių galvoms teikiamą pagarbą ir iškilmingumą.

New Yorko kardinolas John O'Connor, siekdamas užbėgti už akių galimai kilti prieš žydus atveikai pakvietę grupę katalikų ir žydų bendrai maldai.

JAV sateliai nustatė, kad Sov. S-ga prieš trejus metus pradėjo ant aukščiausio Tadžikų sovietinės respublikos Dušanbe kalno statydinti eilę pastatų, laboratorijų ir bokštų ir sujungė juos aukštos įtampos laidais su viena didžiausių Nurek hidroelektrine jėgine. Tvirtinama, kad ten bus įrengta laser spindulių stotis, kurios veikimas pagal išmetamų laser spindulių pluošto pajėgumą galės būti nukareiptas prieš JAV komunikacijos satelitus, prieš sovietinių raketų paleidimo įspėjamuosius satelitus arba prieš Sov. S-gą paleistus branduolinius sviedinius ar raketas. Darbai bus užbaigti šio dešimtmečio pabaigoj.

Jugoslavijos vyriausybė numato nutraukti piniginę paramą chroniškai nuostolingai dirbančiom įmonėm, kurios pagal žinovus sudaro apie pusę visų įmonių.

Grupė sovietų disidentų išleido pirmą mašinėlę spausdintą žurnalą "Glasnost" ir paprašė vyriausybės leidimo jam platinti. Jo redaktorium yra buv. politinis kalnys Sergei Grigoryants.

JAV karo laivynas pasiuntė į Persijos įlanką kovos laivą Missouri ir tris kreiserius, kad pajėgtų tinkamai atsilyginti už galimus JAV prekybos laivų užpuolimus.

Buv. sovietinio Kazachstano partijos vadas Dinmukhamed A. Kunajev buvo pašalintas iš partijos.

Apie 1,000 Jugoslavijos Kosovo provincijoje gyvenančių serbų ir montenegrų protestavo prie parlamento rūmų prieš jų diskriminavimą provincijoje gyvenančių albanų.

Dvi žmogaus teisių organizacijos patvirtino, kad ir Nikaragvos kariuomenė nuolat pažeidinėja gyventojų teises, perkeldama gyventojus į stovyklas, apmėtydama kaimus bombomis ir apšaudydama.

OPEC valstybės sutarė padidinti aliejaus gamybos kiekius iki 16.6 mil. statinių per dieną. Dėlto gali pakilti aliejaus kainos.

Sov. S-gos Aukšč. sovietas suteikė piliečiams teisę kelti vyriausybės pareigūnams teismuose bylas už nusikaltimus prieš žmogaus teises, tačiau, kaip tas bus taikoma praktikoje, neaišku.

Senatas didele balsų dauguma priėmė potvarkį, leidžiantį nubauti japonų Toshiba korporaciją ir Norvegijos valstybinę įmonę už jų sovietam pardavimą aukštos technologijos įrengimų tyliai veikiantiems laivų propeleriam gaminti. Siūloma uždrausti jom pardavinėti jų gaminius JAV bent 5 metams.

JAV susitarė su Egiptu perduoti jam modernių JAV M-1 tankų ir leisti Egiptui juos susimontuoti.

Sov. S-gos min. pirmininkas Nikolai Ryžkov pareiškė aukšč. sovietui, kad 13 proc. sovietų įmonių dirba su nuostoliais ir kad valstybės išdas dėlto turėjo išleisti 61.6 bil. dol.

IS OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Lietuvos ministrų taryba pavedė Vilniaus miesto vykd. komitetui įrengti memorialinę lentą Lietuvos liaudies artistės Petronėlės Vosyliūtės-Dauguvietienės jamzinimui prie namo Vilniuje, S. Daukanto g. nr. 6, kuriame gyveno aktorė, ir pastatyti ant jos kapo paminklą.

Lietuvos valstybinio jaunimo teatro aktoriui Pranui Ferdinandui Jakšiui už nuopelnus teatro menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteikta Lietuvos nusipelnusio aristo garbės vardas.

Liaudies dailininko garbės vardas suteiktas skulptoriui Gediminui Jakuboniui už nuopelnus vykdant vaizduojamąjį meną.

Lietuvos Aukščiausios Tarybos prezidiumo įsaku už nuopelnus vaizduojamajam menui, Klaipėdos vaikų dailės mokyklos dėstytoji Edvardui Malinauskui suteiktas nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas. Už nuopelnus choreografijos menui suteikta Lietuvos valstybinio akademinio nusipelnusio dainų ir šokių liaudies ansamblio "Lietuva" vyriausiajam baletomeisteriui, Lietuvos nusipelnusiam artistui Vytautui Buterleivičiui nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas.

Vilniaus Rašytojų sąjungos klubo patalpose buvo įteikta Kelmės rajono Žemaitės kolūkio kasmetinė literatūros premija už geriausią metų kūrinių kaimo tematika. Rašytojui A. Čalnariui už novelę "Šeštadienio naktys žemumogių miške" iš jo knygos "Gluosnių žemė" paskirtą premiją įteikė kolūkio atstovai. Apie rašytojo kūrybinį kelią kalbėjo literatūros kritikas A. Gusčius, o aktorius J. Šalkauskas perskaitė premijuotą novelę.

Sovietų Sąjungos autorių teisių agentūros žurnalas "Knigi i iskustvo v SSSR", einantis rusų, anglų, ispanų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, išspausdino apžvalginį straipsnį apie V. Žilinskaitės kūrinius vaikams ir taip pat jos knygų iliustracijų.

Maskvos "Planetos" leidykla išleido almanachą "Foto — 85" kuriame spausdinamos ir šešių lietuvių fotomeistrų R. Rakausko, V. Butyriaus, J. Daniūno, A. Sutkaus, J. Kalvelio ir A. Ostašenkovo nuotraukos.

Gorkio srityje ir mieste visą savaitę vyko Lietuvos literatūros ir meno dienos, kuriose dalyvavo 208 Lietuvos atstovai lankydami įvairiose darbo kolektyvuose ar susitikinėdami su kūrybine inteligentija, meno meistras ir surengė 30 koncertų. Atstovais buvo M. K. Čiurlionio vidurinės ir Vilniaus choreografinės mokyklų auklėtinės, Vilniaus modelių manekenės,

demonstravusios naujausius drabužius, profsąjungų kultūros rūmų pramoginių šokių liaudies kolektyvo "Vijūnas" šokėjai, valstybinis nusipelnęs dainos ir šokių ansamblis "Lietuva", vadovaujamas Lietuvos liaudies artisto P. Budrio, TSRS liaudies artistė N. Ambrozaitytė, nusipelnęs Lietuvos artistas A. Smolskis, Lietuvos liaudies artistas V. Prudnikovas ir sąjunginių bei tarptautinių konkursų laureatė, Lietuvos nusipelnusi artistė I. Milkevičiūtė, nusipelnusi Lietuvos respublikos pianistė G. Ručytė bei baleto artistai, Lietuvos nusipelnę artistai N. Beredina ir P. Skirmantas ir skaitovai — Lietuvos nusipelnęs artistas T. Vaisieta, skaitęs Lenino premijos laureato E. Mieželaičio kūrinių "Rankos" ir Lietuvos liaudies artistas A. Rosenas perdavė J. Macevičiaus eilėraščių. Uždarymas vyko N. Krupskaja vardo jaunojo žiūrovo teatre, kur kalbėjo partijos atstovai ir įvyko uždarymo iškilmingas koncertas dalyvaujant vietinėms pajėgoms ir svečiams. Koncertą režisavo Lietuvos nusipelnusi artistė N. Krotkutė ir V. Gabalovas. Dailininkas — A. Švažas, koncertą vedė Sovietų respublikos nusipelnusi artistė N. Mačerskaja ir J. Pranaitytė.

Vilniaus miesto moksleivių dainų ir šokių šventė "Šviesk, taikos saulute!" įvyko Kalnų parke. Jungtiniam jaunųjų dainininkų chorui dirigavo šventės meno vadovas ir vyriausias dirigentas Lietuvos liaudies artistas Adolfas Krogeras. Grojo pučiamųjų, styginių instrumentų ir akordeonų orkestrai, kuriems dirigavo

S. L. K.

KARL LINNAS MIRĖ LIEPOS 2 D

Karl Linnas, 76 m. amžiaus, gyvenęs Greenlawn, N.Y., už tariamus karo nusikaltimus OSI - KGB suokalbčio dėka buvo tapomas po įvairius JAV teismus. Po įvairių teismų skirtingų nuosprendžių ir apeliacijų 1987 balandžio mėn. jis buvo išstremtas į Sovietų okupuotą Estiją.

Dėl anksčiau turėtos ir nepagijusios piktžaidės (peptic ulcer) ir kitų nespecifikuotų ligų Karl Linnas iš Tallino birželio 25 buvo perkeltas į Leningrado ligoninę, kur liepos 2 mirė dėl širdies negalavimų, kaip tą pačią dieną telefonu pranešė Coalition for Constitutional Justice and Security atstovai iš Los Angeles, Calif.

Americans for Due Process praneša, kad Karl Linno dukra Anu ir jo buvęs advokatas JAV-bėse Ramsey Clark birželio 27 išvyko iš New Yorko Kennedy aerodromo ir žadėjo pasiekti Le-

Lietuvos nusipelnęs artistas Romas Balčiūnas, Lietuvos nusipelnęs mokytojas Vytautas Kabelis ir Česlovas Leonas. Pasirodė spaliukų, pionierių, abiturientų ir profesinių technikos mokyklų bei technikumų moksleivių klasikinių ir pramoginių šokių kolektyvai. Šventės režisierė ir vyriausioji baletomeisterė — Lietuvos nusipelnusi artistė Elena Morkūnienė.

Lietuvos revoliucijos muziejuje vyko suomių dailininko Juko Veistolos paroda. Jisai yra grafikas plakatininkas. Parodoje eksponuota 56 darbai, sukurti per paskutiniuosius septyniolika metų. Plakatuose politinės, visuomeninės, taikos, gamtos išsaugojimo, dorovės temos, reklaminiiai ir pramoniniai grafikos darbai, kurie pasižymi gilia mintimi, paprastumu, emocionalumu. Daugelis jo darbų pripažinti tarptautiniu mastu, demonstruoti įvairiose šalyse ir pelnę aukso medalius ir premijas.

Vilniuje vyko trečiasis tarptautinis Vilniaus tapybos plėnarsas, kuriame dalyvavo 47 dailininkai — 10 lietuvių tapytojų, po vieną iš visų Sovietų Sąjungos respublikų, su Vilnium susigiminiavusių miestų ir taip pat Graikijos, Kipro ir Ispanijos. Dailininkai gyveno Vilniuje ir tapė Vilniaus miesto vaizdus, Trakus, Rumšiškės, Plenaro pabaigoje buvo parodų rūmuose sukurtų darbų paroda ir kiekvienas dailininkas padovanavo savo sukurtą paveikslą Vilniui.

Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatre gastroliavo Bruselio, Belgijos, karališkojo baleto trupė, parodydama įvairius baletus pavadintus "XX amžiaus baletai".

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliskų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, medaus, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimo. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidojimo direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidojimo. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkli ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MUSU VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

TOMAS ALEKSANDRAVIČIUS

praneša, kad

LITAS INSURANCE AGENCY

perkėlė savo įstaigą į
91 - 13 102nd Street,
Richmond Hill, N.Y. 11418

Naujas telefono numeris: 718 849 - 8693
Namų telefonas: 201 654 - 8129

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300



Pennsylvanijos gubernatoriaus Robert P. Casey birželio 24 Harrisburge pasirašė Pavergtų Tautų savaitės (liepos 19 - 25) proklamaciją. Su gubernatoriumi matomi lietuvių, ukrainiečių, lenkų, vietnamiečių, serbų, slovaku, ispanų ir korejiečių atstovai.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoją REDAKCINE KOMISIJA

Pavergtieji šaukiasi laisvės

Nuo prezidento Eisenhowerio laikų skelbiama pavergtųjų tautų savaitė. Siemet ji bus nuo liepos 19 iki liepos 26. Tos savaitės proga prezidentas išleis proklamaciją. Ir šiais metais toji proklamacija bus prezidento viešai, prie sukvieštų svečių pasirašyta.

Gyvename Amerikoje, kuri nesiverčia kitų kraštų užkariavimu, užgrobimu, tai tiesiog pasidaro nejaudus ir imi galvoti, kad visur taip yra. Deja, taip nėra. Sovietų Sąjunga ir komunistai yra paverę apie 40 tautų. Tų pavergtųjų pilnas sąrašas spausdinamas minėjimų programose New Yorke.

Kaip baisiai paradoksalu. Sovietų Sąjunga ir apamai komunistai sako, kad tie kraštai ir tos tautos yra išlaisvintos, o mes sakome, kad paverę. Kas mums vergija, tas jiems laisvė.

O laisvė yra nedaloma, laisvė visur ta pati. Ji reikalauja sau lygių teisių visur. Jei didieji turi teisę laisvai gyventi, tai kodėl tos teisės neturi mažieji? Didieji užgrobimus paverčia savo saugumo interesais. Juk ir Sovietai, ieškodami savo sienų saugumo prie Baltijos jūros, pasigrobė Estiją, Latviją, Lietuvą. Tokia "saugumo" samprata gali visur naudotis ir visur pasiglemžti kitų tautų žemes.

Kaip gaila, kaip gaila, kad visa tai vyksta tokia aukšto technologijos amžiuje, kur žmogus nusikrodo į mėnulį ir grįžo, kur žmogus siųsti satelitai nusileido Marse, nufotografavo eilę planetų. Bet ką reiškia technologija, kad tas žmogus jau nebenturi žmogiškos moralės.

Sovietai moka savo propagandą vystyti, moka vakariečius užliūliuoti, kad jie užmirštų ir nepastebėtų, kaip jie rengiasi

naujai ekspansijai. Todėl ir buvo įvesta ši Pavergtųjų tautų savaitė, kad Amerikai ir visam pasauliui primintų: dėmesio, dėmesio, ir šiais laisvo apsisprendimo laikais dar esama pavergtųjų kraštų. Išlaisvintos Afrikos tautos, bet kiek tautų paverę Europoje, Azijoje.

Mes galime nieko nedaryti. Kas mums, sėdime saugioje ir turtingoje Amerikoje, tegu kiti pražūva. Tie sovietiniai užkariautojai to ir nori — tik mes tylėkime, nekalbėkime, tik užmirškime praeitį, ir bus gerai. Tuo metu jie parengs naujas kilpas. Ir vieną kartą tos kilpos bus paspėstos tiems ramiems, so tiems šio krašto gyventojams, jei nemokėsime veikti, reaguoti ir kovoti prieš tokį paverimą.

Kiekvieno pareiga pirmiausia šaukti ir šaukti, kad ten ir ten yra paverę kraštai, kad jie nori laisvai gyventi. Turim šaukti ne tik už Lietuvą, bet ir už visus paverę kraštus. Kiekvienas tuoj paklaus, o ką mano balsas nulems, ką tai reiškia, kad šauksiu ir demonstruosiu?!

Kiekvienas balsas yra labai svarbus ir vertingas. Juk svarstyklės nulemia aguonos grūdą, kad jos pasvirtų į vieną ar kitą pusę. Tuo aguonos grūdą gali būti kiekvienas, kuris ištikimai tarnaus savo tautos ir šio krašto patriotiniams interesams.

Prisiminkime visada tuos, kurie ištremti gyvena Sibiro plotuose, kurie negali demonstruoti ir šaukti: laisvės, laisvės! Mes šaukime už juos, už kenčiančius brolius. Koks tai kilnus žygis kalbėti už įkalintus ir šaukti jiems laisvės, laisvės Lietuvai.

Nepatingėkime, dalyvaudime demonstracijose. Atrodo, kad esame užmirę pavergtuosius ir kalinius. O jei jie būtų laisvi, su

3

Bažnyčia ir šeima yra didžiųjų žmogiškųjų ir krikščioniškųjų vertybių šventovė: sąžinės laisvės, žmogaus asmens orumo, tėvų paveldo, kultūrinės tradicijos ir moralinės energijos ištekliai, kurie slypi šiose vertybėse ir kuriuose yra sudėtos ateities viltys.

8. Šeši krikščioniškojo gyvenimo šimtmečiai Lietuvoje yra kupini ženklių to nenutrūkstamo šv. Dvasios veikimo, kuris mūsų Bažnyčią išpuošė savo dvasiniais vaisiais (plg. Gal 5, 22), pažadinamas būrius vyrų ir moterų, kurie yra verti, kad būtų pripažinti tikrais Kristaus mokiniams. Norėčiau drauge su jumis prisiminti kai kuriuos Lietuvos sūnus, kurie tautos širdyje paliko neišdildomą savo dorybių ir savo apaštališkojo uolumo ženklą.

Pirmiausia mūsų mintys ir malda krypta į šv. Kazimierą, kurį jau 1636 metais popiežius Urbanas VIII paskelbė Lietuvos globėju. Prieš trejus metus jūs

koku net entuziazmu ateitį į tokias demonstracijas už pavergtą žmogų.

Taip pat atsiliėpime ir į kitų tautų laisvės demonstracijas, būkime geros valios piliečiai, kurie stiprina šio krašto ateitį, kurie pastoviai stabdo Sovietų Sąjungos ekspansiją ir siekia laisvės visiems pavergtiesiems. Ir ji bus pasiekta, nes laisvės siekia dorieji, o visa Sovietų Sąjunga verčiasi tik melu ir blogiu. Ir blogis turi pralaimėti.

POPIEŽIAUS JONO PAULIAUS II APAŠTALINIS LAIŠKAS LIETUVOS VYSKUPAMS ŠVENČIANT LIETUVIŲ TAUTOS KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJŲ

iškilmingai paminėjote jo mirties penkių šimtų metų jubiliejų. Jubiliejinės išskilmės, į kurias mieliai įsijungiau drauge su visa Bažnyčia, buvo svarbus Dievo malonės įvykis jūsų bažnytinės bendruomenės gyvenime.

Kilęs iš garbingos Jogailaičių giminės karalaitis Kazimieras ypač pasižymėjo savo dorybėmis ir "per trumpą laiką pasiekė tobulumą" (Išm. 4, 13). Praėjus vos vienam šimtmečiui, jis buvo brandus tautos "Krikšto" vaisius. Buvo palaidotas Vilniuje, pačioje tautos širdyje, tautos, kuri jau penki šimtmečiai su nenykstančiu maldingumu garbina jo relikvijas. Ne atsitiktinai prie šv. Kazimiero kapo įvyks pagrindinis krikščioniškos jubiliejaus minėjimas.

Nuostabus tyrumo ir žmonių meilės, nuolankumo ir paslaugumo broliams pavyzdys šv. Kazimieras virš visko mylėjo Kristų ir visai nupelnėtas iš savo amžininkų gavo "vargšų gynėjo" titulą. Popiežius Pijus XII šv. Kazimierą paskyrė ypatingu Lietuvos jaunimo globėju, jo "kilnų pavyzdį" nurodydamas toms kartoms, kurios auga tarp daugybės prieštaravimų ir pinklių.

9. Prisiminkime taip pat Žemaičių vyskupą Merkėlį Giedraitį, kuris buvo tikras Tridento susirinkimo reformų apaštalas. Minint jo mirties 350-tąsias metines, mano pirmtakas Jonas

XXIII panorėjo šio ganytojo pavyzdį priminti Lietuvos vyskupams. Būdamas kupinas maldingumo ir kunigiškų dorybių, vyskupas Giedraitis savo uoliu apaštalavimu parodė, "ką reiškia kovoti už katalikų tikėjimą ir jį ginti visomis savo jėgomis".

Apaštalo Pauliaus žodžiais Timotejui tarant, jis "kovoją gerą kovą, išsaugojo tikėjimą ir gryną sąžinę, kai tuo tarpu jos atsižadėjus, kai kurių tikėjimo laivas sudužo" (1 Tim 1, 18-19). Erezijos plitimo ir kai kuriose srityse senosios pagonybės išsilaukymo akivaizdoje vysk. Giedraitis pažadino tikrą dvasinį atgimimą, rūpindamasis kunigų parengimu, statydamas naujas bažnyčias ir asmeniškai vykdydamas tautos katekizaciją gimtąja lietuvių kalba.

Vyskupo Giedraitio pramintu keliu praėjusiame šimtmetyjeėjo jo ipėdinis Žemaičių vyskupijose vyskupas Motiejus Valančius. Jo vyskupavimas sutapo su liūdnu ir tamsiu laikotarpiu lietuvių tautai kada buvo iškilęs pavojus net jos tautinei bei religinei tapatybei Toje sunkioje ir pavojingoje padėtyje vyskupas Valančius buvo ne tik rūpestingas ir išmintingas tikinčiųjų ganytojas, bet ir tikras moralinis savo tautos vadovas. Plačiai pagarsėjo jo energingi kreipimai į kunigus ir į krikščionis tėvus, kad pilnai suprastų savo atsako-

mybę perduoti jaunosioms kartoms drauge su tėvų tikėjimu visą kultūrinį bei religinį tautos tradicijų turą.

Tuo pačiu metu vyskupas Valančius įsipareigojo atlikti sunkų ir labai svarbų religinės tautos sąmonės atnaujinimo darbą, slapta ir su didele rizika organizuodamas katekizacijos ir švietimo tinklą. Šalia savo motinų vaikų išmokdavo skaityti ir rašyti, katekizmo tekstą panaudodami kaip elementorių. Vyskupo Valančiaus išminties ir didelės žmonių meilės, su kuria nuoširdžiai ir drąsiai bendradarbiavo jūsų tėvai, dėka ir tais sunkiais laikais nežuvo Dievo žodžio sėkla, apie kurią vieningai telkėsi visa tauta.

10. Ateinančią birželio 28 dieną bus man didelis džiaugsmas iškelti į altorių garbę kitą labai garbingą Bažnyčios ir lietuvių tautos sūnų Dievo tarną arkivyskupą Jurgį Matulaitį, mirusį vos prieš 60 metų. Kaip tikras "Jėzaus Kristaus tarnas ir apaštalas" (2 Pt 1, 1) jis buvo Vilniuje toliaregis ir rūpestingas ganytojas visiems savo tikintiesiems net ir patiems tolimiausiems. Būdamas ištikimas savo vyskupiškam šūkiui: "Nugalėk blogį gerumu", jis savo ganytojiškoje tarnyboje nugalėjo daug ir didelių sunkumų, tapdamas "visų vergas, kad tik daugiau jų laimėtų" (1 Kor 9, 19) ir rūpindamasis tikrai Bažnyčios geroje ir sielų išgany-

mu. Su jo vaisinga bažnytine tarnyba lieka susijusi įvairi pastoracinė iniciatyva, kurioje verta prisiminti pasauliečių apaštalavimo veiklą ir Bažnyčios socialinio mokslo paskleidimą. Šia iniciatyva jis pažadino tikinčiųjų atsakomybę, siekiant visa atnaujinti Kristuje. Jo rūpesčiu, be to, buvo reformuota Marijonų vienuolija ir įkurtos dvi vienuolijos: Nekalto Prasidėjimo Seserys ir Eucharistinio Jėzaus Seserys.

Popiežiaus Pijaus XI paskirtas Lietuvos apaštalinis vizitatorium, arkivyskupas Matulaitis ėmėsi darbo su didele išmintimi ir visu uolumu, taip kad netrukus apaštaline konstitucija "Lituanorum gente" (1926 balandžio 4 d.) buvo galima įkurti Lietuvos Bažnytinę provinciją. Katalikiškas gyvenimas gražiai suklestėjo, pasireikšdamas katekizacija, dvasiniais pašaukimais, katalikų akcija. Evangelijos įkvėptais kultūriniais darbais.

Geroji sėkla, su tokiu dideliu uolumu paskleista arkivyskupo Matulaičio, atnešė šimteriopų vaisių ir Bažnyčia išgyveno naują pavasarį. To negana, jis pats norėjo tapti tuo kviečių grūdų, kuris apmiršta žemėje, kad ne liktų vienas, o galėtų duoti gausių vaisių (pl. Jn 12, 24). Tai liudija jo žodžiai, kuriuos kaip dvasinį testamentą paliko savo dienoraštyje. Noriu juos šiandien pakartoti drauge su jumis: "O Jėzau, leisk, kad aš pasiaukčiau tavo Bažnyčiai ir tavo kraujui atpirktoms sieloms, kad gyvenčiau su tavimi, kad dirbčiau su tavimi, kad kentėčiau su tavimi ir, kaip tikiuosi, kad mirčiau ir karaliaučiau drauge su tavimi."

11. Pagaliau, nenorėčiau praeiti tylomis pro tuos gausius jūsų žemės sūnus ir dukteris, kurie per šešis šimtmečius atvirai ir drąsiai išpažino "Krikštą" gautą tikėjimą, kurių jokie, net sunkiausi bandymai neįstengė atskirti nuo Jėzaus Kristaus meilės (plg. Rom 8, 35).



Publika prof. Antano Maceinos minėjime. Kairėje pirmoje eilėje sėdi poetas Nyka Nylūnas iš Baltimorės ir tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Brooklyno vienuolyno viršininkas. Nuotr. Vytauto Maželio

LIETUVOS KRIKŠTAS

J. JAKŠTAS

6

Vytautas užrašė jam žemaičius iki Nevėžio. Nuo šios upės siena turėjo eiti iki Livonijos, priskiriant ordinui sielų kraštą. Pietinė siena turėjo eiti taip, kad visa Užnemunės giria tektų ordinui. Sieną turėjo prasidėti nuo Rumšiškės ir, eidama Nemunu, siekti Rusiją, Mozūriją ir net Lenkiją. Tad kryžiuočiams turėjo tekti ne tik Užnemunės giria, bet dar ir kraštas, kuris 1379 m. sutartimi Kęstučiui buvo paliktas. Negana to, Ordinas dar gavo iš Vytauto pripažinimą, jog "šios žemės niekuomet nebuvo mūsų tėvų, bet nuo senovės ordino valda"; ir jis pats neturi jokios teisės į jas. Dar pabrėžtinai jis skyrė kalbėti apie žemaičius: "ir visi žemaičiai turi būti ordino, kaip jie nuo senovės buvo".²⁵

Kryžiuočiai gavo iš Vytauto daugiau kaip 1383 metais iš Jogailos. Dabar jiems tereikėjo įsigyti Vytauto dovanas. Jas galėjo gauti atėmę iš Jogailos Vytauto tėvoniją — Trakų kunigaikštiją. Ruošiantis tam dideliame žygiui, svarbu buvo turėti stiprią atramą gautame Kaune, iš kurio planuotas šuolis į Vilnių ir Trakus. Dar sumota sustiprinti Kauną, pastatant prie jo Marienverderio pilį. Ji buvo stipriausia pilis prie Nemuno su 12 pėdų storumo sienomis. Pilies apsaugai įkurdinta ir Karaliaučiaus ir Balgos miestų ordino karių ir iš prūsų vytingų (bajorų) sudaryta įgula. Iš tų miestų atgabenti ir maisto ištekliai. Elbingas ir Kristburgas teikė piliai ginklus. Marien-

burgo tvirtovė ir dar dvi pastatytas prie Nemuno magistras pavedė Vytauto priežiūrai. Prie to jis leido Vytautui lankyti ir kitas pilies prie Nemuno. Dar statomoje Marienverderio tvirtovėje buvo panaujinta sausio 30 d. sutartis su kai kuriais pakeitimais.

Magistras paliko Vytautą tvarkytis su panemunės pilimis ir pats parvyko į Marienburgą. Iš čia Popiežiui Urbanui VI pasiųstame laiške rašė, kaip Jogaila ir jo broliai graso krikščionybę. Tuo būdu jis viliojo kryžininkus iš Vakarų. Padėtis galėjo rodytis Jogailai grėsminga iš panemunės pilių, kuriose tvarkėsi paliktas Vytautas. Kol didysis magistras dar nepradėjo kariuotės, Jogaila ėmė per slaptus pasiuntinius traukti Vytautą į savo pusę. Galbūt iš nusivylimu nusileido ir Vytautas Jogailai. Jis, užuot siekęs Trakų kunigaikštijos, sutiko priimti dalį Volinijos su Lucko miestu ir Gardiną su kitais miestais. Apisprendęs Vytautas papildė pirmą išdavystę ordinui, kai liepos 9 d. (1384) netikėtai puolė Jurbarką, Marienburgą pilis prie Nemuno ir jas sudėgino, o vokišką Marienburgą įgulą į nelaisvę išsivare. Pasiūšė pulti ir Marienverderį. Turėjo susilaikyti, kai rado įgulą pasiruošusią gintis. Ją sugriovė Vytautas su Jogaila ir tuo pradėjo išvien veikti. Vytautas nusikratė kryžiuočių "globa" ir grįžo į Lietuvą susitaikęs su Jogaila išvakarėse didelio posūkio Lietuvos istorijoje, kuriuo prasidėjo lietuvių tautos ir valstybės santykiavimas su Lenkija.

II

Lenkija buvo trečias Lietuvos kaimynas po Vokiečių ordino ir Rusijos. Su ja Lietuva susidūrė nuo pat valstybės įsikūrimo ir dar anksčiau čia kariaudama, čia taikiai santykiuodama. Pasitaikydavo ir vedybų tarp Lenkijos ir Lietuvos valdovų šeimų. Pirmos jų žinomos tarp Kazimiero Didžiojo ir Gedimino dukters Aldonos (1325), antros — Mozūrų kunigaikščio su Kęstučio dukterimi Danute. Antroji Kęstučio duktė Rimgaile ištekojo už Mozūrų kuni-

gaikščio Henriko (a. 1392). Aplamai, Lietuva ir Lenkija nebuvo visai svetimos viena kitai. Iš Gedimino kalbos popiežiaus legatų pasiuntiniams, kad jis leidžia lenkamis garbinti Dievą savo būdu, galima spręsti, jog Lietuvoje to kunigaikščio metu gyventa lenkų. Tą pat rodė ir Gedimino kvietimas vienuolių, mokančių lenkų kalbą.

Lietuviai bendravo su lenkais, platesniu mastu kovodami dėl Haličo - Volinijos valstybės palikimo. Ilgiau užtrukusiose kovose net buvo pasišovę tapti lietuvių krikštytojais ir tuo reikalu susirašinėjo su Apaštala sostu. Kai po karo lietuviams teko Volinija, po kiek laiko Podolija ir kai tose žemėse įsiviešpatavo lietuviai Karijotaičiai, jie palaikė ryšius su Krokuvu ir ją lankė; jie davė laisvą tranzitą Krokuvos pirkliams keliauti prekybos reikalais prie Juodosios jūros.

Tų pačių metų, t. y. 1382-ųjų įvykiai Lietuvoje, kaip ir Lenkijoje, lėmė abiejų valstybių bendrą ateities kelią. Kai tais metais žuvo Kęstutis (pagal Vytauto liudijimą Jogailos nužudytas) ir iš kalėjimo ištrūkęs Vytautas bėgo pas kryžiuočius, mirė Lenkijos karalius Liudvikas, kartu buvęs ir Vengrijos karalius. Jis paliko dvi dukteris, Jadvygą ir Mariją. Abi nepilnametės. Marija po tėvo mirties tuojau ištekojo už Zigmanto Liuksemburgiečio, tapusio Vengrijos karaliumi. Į Lenkijos sostą pretendavo Mozūrų kunigaikštis Zemovitas IV, palaikomas Didžiosios Lenkijos ponų. Jis taikstėsi vesti Jadvygą, bet jam priešinosi daugiausia Mažosios Lenkijos ponai. Nepriėmė jie savo valdovų ir Vengrijos karaliaus Zigmanto. Jie reikalavo sau Lenkijos karalienės Jadvygos, nors ji jau keturių metų buvo sužieduota su Austrijos princu Vilhelmu (1378). Anais viduramžių laikais sužadavimas ir net tuokimas kūdikių tėvų valia diduomenės tarpe buvo įprastas.



Dalis Punsco lietuvių delegacijos Romoje, Šv. Petro aikštėje birželio 28, švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį ir arkivysk. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimą.

PIRMIEJI ĮSPŪDŽIAI IŠ ROMOS

Ką tik grįžus iš Romos ir pergalvojus tuos visus ten buvusius įvykius, pasidaro malonu, kad mes — lietuvių maža tauta — galėjome suorganizuoti tokį didelį įvykį.

Aš manau, kad šis įvykis pasi-
liks mūsų istorijoje kaip vienas iš pozityviausių įvykių. Jaunimo matėsi labai daug iš įvairių pasaulio kraštų. Matėsi ne tik iš Amerikos ir Kanados, kurių buvo daugiausia, bet ir iš Pietų Amerikos ir įvairių Europos valstybių. Manau, kad visi džiaugėsi, kad toks įvykis mus čia suvedė.

Tik vos grįžus, mano vaizduotėje išryškėjo du patys įspūdingiausi įvykiai, tai būtent lietuvių audiencija pas Šv. Tėvą ir popiežiaus aukojamos mišios bazilikoje. Ir pirmąją ir antrąją dieną pajutome popiežiaus nuosirdumą ir prielankumą mūsų lietuviams. Aišku, mes visi norėjome su juo pasisveikinti, tačiau mūsų buvo labai daug, o jis tik vienas, tai ne visiems pavyko. Bet vis viena jis buvo ten drauge su mumis ir mes jį matėme.

Mišios Šv. Petro bazilikoje buvo ilgos, bet nenusibodo. Čia

buvo paskelbtas palaimintuoju arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Girdėjome įvairiausių pasaulio kalbų per šias mišias. Buvo smagu, kad pagaliau Vatikanas paskelbė ir mūsų lietuvių palaimintuoju. Didelėms tautoms tai gal nėra toks didelis įvykis kaip mums, nes didelės tautos turi daugiau palaimintųjų.

Po mišių popiežius dar per langą kalbėjo miniai žmonių Šv. Petro aikštėje. Viduryje tos aikštės, kur buvo gerai matoma popiežiui per langą, tautinių šokių šokėjai, atvykę iš įvairių vietovių, šoko popiežiui po jo kalbos. Popiežius baigęs kalbėti, žiūrėjo į mus šokančius kurį laiką, po to mums paplojo, pamosavo ir nuėjo.

Aš manau, kad visas jaunimas šiuo įvykiu džiaugėsi ir didžiavo. Aišku, vienokių ar kitokių nesklandumų pasitaiko. Bet reikia suprasti, kad tai tik organizaciniai nesklandumai. Tų organizacinių nesklandumų buvo ir čia. Tačiau patys įvykiai buvo didingi, malonūs ir, manau nesuklysiu sakydama, kad jaunimas tą jautė čia būdamas.

Asta

INFORMACINIS POSĖDIS APIE JAUNIMO KONGRESĄ

PLB valdybos vicepirmininkė Kultūros reikalams Birutė Jasaitienė sukvietė spaudos darbuotojų posėdį į Jaunimo Centrą gegužės 24 d., kur dalyvavo M. Valiukėnas, A. Juodvalkis, J. Šlajus, M. Marciukienė, J. Žygas, Ap. Bagdonas, A. Regis ir kt. Taipgi Jaunimo s-gos pirm. Gintaras Grušas ir laureatas Tadas Vyt. Dapšys, abu iš Los Angeles.

To posėdžio tikslas — plačiau painformuoti lietuviškąją visuomenę apie šiuo metų gale ruošiamą Jaunimo kongresą Australijoje. Kongresą pilnai remia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, o Australijos lietuviai turi stiprų organizacinį komitetą. Šeštasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresas prasidės gruodžio 17 d. Sidnėjū, o pasibaigs 1988 m. sausio 10 d. Melbourne.

Kongreso šūkis "Tautos likimas — mūsų atsakomybė". Taipgi per šį kongresą sueis 21-ri metai nuo pirmojo jaunimo kongreso. Kongreso tikslas — per daugiau sutraukti jaunimo ir po šias studijų dienas atgaivinti ir sustiprinti jaunimo lietuvišką dvasią.

Rimantas Dirvonis, Lėšų telkimo komiteto pirmininkas kreipėsi į spaudos atstovus, prašydamas atkreipti dėmesį į Pietų Amerikos ir Europos jaunimą, kurie dėl sunkesnių ekonominų sąlygų negalės patys už kelionę apsimokėti, būtent apie 2,000 dol. O tų kraštų jaunimas labai nori kongrese dalyvauti. Lietuviškoji visuomenė kai pamato reikalą, yra dosni, tad tikimasi, kad ir šį kartą ji ateis į pagalbą savo aukomis. Šiaurės Amerikoje jau apie 200 jaunuolių yra užsiregistravę kongrese dalyvauti.

Čia į pagalbą atsukbėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, sudarė Lėšų telkimo komitetą ir yra užsimojusi surinkti apie 50,000 dol. įvairiais būdais: aukomis, renginiais, loterija ir kt. Be to, yra sudarytas ir garbės komitetas iš 11 asmenų, kurį sudaro žymesnieji organizacijų veikėjai su daktarais R. Kisieliu ir K. Ambrozaičiu, o darbo komiteto yra net 17 asmenų, daugiausia jaunų žmonių. Šis komitetas daugiausia tikisi iš JAV ir Kanados lietuvių.

Apie Jaunimo Sąjungos veiklą pranešė jos pirm. Gintaras Grušas, apžvelgdamas visuose kontinentuose išsisklaidžiusio jaunimo veiklą. Ypatingai lietuviškai veiklai yra užsidedę Pietų Amerikos jaunimas, bet jiems ekonominė parama yra reikalinga pati didžiausia. Jaun. kongreso dalyviai bus keturių kategorijų: 1. rinktieji atstovai su balsavimo teise, 2. išrinkti stebėtojai, kaip antrinkiniai, be balsavimo teisės, 3. kitieji organizacijų dalyviai, 4. buvusieji kongresantai ir 5. visi kiti turistai, nežiūrint amžiaus.

JAV-ėms skirta 40 atstovų. Kanadai — 20, Pietų Amerikai — 25, Australijai — 10, Europai — 21 ir keturi lieka kitiems kontinentams.

Birutė Jasaitienė dar pranešė apie šią vasarą vykstantį lituanistinių studijų seminarą, kuris įvyks Lemonte, arti Chicagos. O jau kitais metais, t.y. 1988 PLB iniciatyva įvyks trys minėtini įvykiai:

1. Pasaulio lietuvių seimas,
2. Kultūros kongresas,
3. Tautinių šokių šventė, visi įvyks Kanadoje, Hamiltone.

Sporto žaidynės 1988 m. įvyks Australijoje.

Dr. Tomas Remeikis, PLB valdybos vicepirmininkas pranešė apie veiksmų santykių išlyginimą, kuris nesąs sklandus. Lituanistikos katedros kurimas esąs užbaigtas bet norima įvesti čia ir Lietuvos istorijos dėstyją.

PLB valdyba paprašė rašytoją D. Bindokienę ir ji sutiko parengti lietuvišką papročių ir valgių vadovėlį, kuris labai reikalingas ypač jaunesnei kartai. Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje, jos bendrabučio statybai PLB valdyba yra pasiryžusi padėti sukelkti lėšų, tam tikslui bus pravesta rinkliava. Tikimasi paramos iš Lietuvos Fondo. Mūsų finansinė įstaiga KASA pažadėjo penkiems jaunuoliams paremti kelionę į Jaunimo kongresą po 1,000 dol. Gražus pavyzdys kitoms finansinėms įstaigoms.

Šeštojo Jaunimo kongreso darbai vyksta sklandžiai, tik laukiame mūsų visuomenės paramos tiek moralinės, tiek materialinės.

A. P. B.



DANGUS NUSIDAŽO RAUDONAI. Juozas Keliuotis. Pirmosios tremties memuarai "Laisvę praradus". Išleido Laisvės Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti 1986. Tai 18 fondo leidinys. Knogos aplankas dail. Ados Sutkuvienės. Spaudė "Draugo" spaustuvė, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina 15 dol.

Tai rašytojo, žurnalisto, redaktoriaus pirmosios 1945 m. tremties į tolimą Pečiorą žiaurių pergyvenimų sovietiškuose kalėjimuose ir Sibirinio tremties žiaurumų, aprašymas. Labai vaizdžiai ir jautriai nupasakojami įvykiai ir jo asmeniniai pergyvenimai okupacijų metu, areštai, tardymai, banditų siautėjimai, ilga tremtis ir grįžimas tėvynėn.

Ši knyga dar vienas Lietuvos kančių ir lietuvių tremties kelio Sovietijoje istorijos žiaurus puslapis. Aiškiai parodomas sovietiško auklėjimo sužvėrėjimo laipsnis ir žmogaus nužeminimo padariniai. Kiekvienas turėtų tą knygą ne tik įsigyti, bet ypač jaunimui patarti iš jos pasimokyti ir suprasti koks yra tas sovietiškas rojus apie kurį dažnai net universitetuose jiems "taikos" apaštalai pasakoja.

KRIKŠČIONIS PSICHOLOGINĖJE KULTŪROJE. Antanas Paškus. Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centro leidinys 1987. 56th Street ir Claremont Ave. Chicago, IL 60636. Viršelis: Nijolės Palubinskienės, 216 psl. Kaina nepažymėta.

Autorius daro kritinį skerspjūvį modernios psichologijos ir nagrinėja jos įtaką į mūsų kasdieninį gyvenimą. Aptaria vakarietiškos kultūros bruožus ir psichologines kultūros pėdsakus katalikybėje.

Knyga verta dėmesio besidomintiems šiuo dienų problemomis.

KRIKŠTO VANDUO JONIŲ NAKTI. Kazys Bradūnas. Leidinio apdaila Vytauto O. Virkau, Knyga iliustruota lietuvių liaudies skulptūrų pavyzdžiais. Išleido Ateities Literatūros Fondas, 1000 South Bell Avenue, Chicago, IL 60643. Spaudė "Draugo" spaustuvė 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Literatūros serija Nr. 34. 94 psl. Kietais viršeliais kaina 8 dol.

Tai naujasis poeto eilėraščių rinkinys, suskirstytas į šešis skyrius, kuriuose 88 eilėraščiai. Pagrindinė rinkinio tema yra krikščionybės ir senosios lietuvių kultūros sąlytis mūsų pačių dvasioje nuo priešistorinių laikų iki dabarties. Poetinėje plotnėje ši tema čia gvildinama kaip tik Lietuvos krikšto sukakties parastėje.

CATHOLIC LITHUANIA — 600 YEARS. Paruošė Philip Skaibeis. Išleido Lietuvos Romos Katalikų Kunigų Vienybė, 1987. 24 psl. Leidinys anglų kalba. Gaunamas 351 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y., 11207. Kaina 1 dol. už vieną, o 25 dol. už 100. Viršelyje skulptoriaus Vytauto Kažubos kūriniu detalė iš Prisišikimo bažnyčios Toronto, Kanadoje.

Trumpa istorinė apžvalga apie Lietuvos katalikybės evoliuciją nuo pagonybės laikų iki dabarties. Leidinys tinkamas katalikams nušviesti Lietuvos Krikščionybės istorinę eigą.

ROMOJE IŠKILMINGAI PLAMINĖTA LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS

(atkelta iš 1 psl.)

Lietuvos. Punsco lietuviai atvežė didelį pyragą-raguolį ir juo vaišino visus.

Šių iškilnių vaišės apmokėjo JAV lietuvių kredito unija Kasa. Taip buvo skelbta iš anksto. Atvykus paaiškėjo, kad prie vaišių išlaidų padengimo čia prisidėjo ir Marytė Šalinskienė, tuo metu buvusi Romoje.

Audiencija pas popiežių

Birželio 27, šeštadienį, buvo audiencija pas popiežių. Iš visų pusių tik važiuo ir važiuo autobusai ir suvežė daugybę lietuvių. Audiencija buvo pramatyta 11 val., bet buvo nukelta pusan-

tros valandos. Visur sargybos, tikrinimai, kontrolė.

Audiencija buvo specialiai šiam reikalui pastatytoje, didelėje salėje, kurioje telpa apie 7000 žmonių. Lietuvių čia susirinko per 3000.

Atėjęs popiežius pasakė sveikinimo kalbas angliškai ir lietuviškai, suteikė apaštalinį palaiminimą, paskui lankė žmones, juos laimino. Muzikinę programą atliko Vasario 16 gimnazijos orkestras ir tautinių šokių grupė.

Iškilmės Šv. Petro bazilikoje

Pačios svarbiausios iškilmės įvyko birželio 28, sekmadienį, Šv. Petro bazilikoje. Jose dalyvavo visi prie Vatikano akredituoti

pasiuntiniai, diplomatai, tūkstančiai iš viso pasaulio žmonių, vyskupai, kardinolai.

Pamaldų metu iškilmingai palaimintuoju paskelbtas arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Buvo bazilikoje atidengta jo vėliava. Giedoją lietuvių operos choras. Giedoją lietuviškai ir lotyniškai.

Po pamaldų palimintojo Jurgio Matulaičio vėliava buvo pakabinta bazilikos balkone. Aikštėje lietuvių jaunimas pašoko tautinius šokius. Grojo Vasario 16 gimnazijos orkestras. Šokius stebėjo popiežius iš savo buto lango. Kaip įprasta, iš to lango jis kalba tūkstantinei miniai. Savo kalbą jis skyrė Lietuvos krikšto sukakties. Prisiminė Marijos garbinimą, Marijos šventos Lietuvos — Žemaičių Kalvariją, Šiluvą.

Krikšto sukakties akademija

Tos dienos pavakarėje pop. Pauliaus VI salėje buvo iškilminga akademija, kurioje dalyvavo svečių vyskupų ir kardinolų, diplomatų dalis. Vadovavo prel. A. Bartkus. Sveikino Lietuvos pasiuntinys prie Vatikano Stasys Lozoraitis, jr., paskaitas skaitė itališkai prof. P. Rabikauskas, S. J., ir angliškai — prof. Vytautas Vardys. Meninę programą atliko solistė Lilija Šukytė ir lietuvių operos choras.

Šv. Angelo pilyje

Tos dienos vakare visi susirinko į Šv. Angelo pilies sodą. Čia buvo per 3000 lietuvių. Buvo tautinių šokių programa, dainavo vienetas "Padainuokim" iš Clevelando. Buvo puikios vaišės su įvairiais patiekalais, vynu. Dar buvo iškilmingos pamaldos pirmadienį ir antradienį, suvažiavę lankė Romos istorines vietas, buvo ekskursijos į Asyžių, Florenciją, Pompėją, Capri.

Platesnis šių didelių iškilnių aprašymas su daugel iliustracijų bus spausdinamas vėliau, po vasaros atostogų.

(p.j.)

— Lituanistikos katedrai prie Illinois universiteto, per advokatą A. Pacevičių, Kanados LB krašto valdybos pirmininką, gautas mirusio Jurgio Strazdo 19 tūkstančių kanadiškų dolerių palikimas.

— Kanados daugiakultūrinių reikalų min. D. Crombie paskelbė naują programą minėti įvairiom sukaktim (Canadian Anniversaries' Program). Programos tikslas — pagelbėti rengėjams tinkamai paminėti įvairių sukaktių iškilmes: istorines, etnines, visuomenines, religines, lingvistines, daugiakultūres.

NUTARTA GINTIS BENDROMIS JĖGOMIS

OSI/KGB koalicija jau keleri metai vykdo karo nusikaltimais apkaltintų iš Rytų Europos kiliusių krikščionių persekiojimą, iš komunistų užimtų kraštų ištrūkusiu emigrantų niekinimą ir šmeižimą, priima karo meto įvykių Rytų Eeropoje interpretaciją ir atsisako įtarimus aiškinti bei įtariamuosius teisti civilizuotame pasaulyje priimtais teisiniais procesais.

Tai sukėlė rimtą susirūpinimą blaiviai galvojančioje Amerikos visuomenėje. Nuo Atlanto iki Pacifiko didžioji spauda ir moraliniu jautrumu pasiirėšią spaudos žmonės vis dažniau ir stipriau ėmė OSI metodus kritikuoti. Gi be teismo mirčiai barbariškas iš Estijos kilusio amerikiečio Karl Linas ištrėmimas į Sovietų Sąjungą Amerikos visuomenėje, o ypač etninėse bendruomenėse, sukėlė pasipiktinimą ir pasibaisėjimą.

Su ypatingu įnirtimu OSI/KGB puola Amerikos pabaltiečius ir ukrainiečius. Kad ne teisybės suradimas, o tik pagal sovietų "teisenumą", OSI darbuotojams rūpi apkaltintųjų nubaudimas pačiomis sunkiausiomis bausmėmis, gali pavaizduoti tokia ištrauka iš OSI "tėvo" Allan A. Ryan, Jr. 1986 birželio 26 d. laiško sovietų generaliniam prokurorui Aleksandr Rekunkov. Jis rašo:

"Aš bijau, kad Demjanjuko išteisinimas (Izraelio teisme) gali sukelti Amerikoje viešą nusiteikimą sustabdyti bylas prieš fašistinius nusikaltėlius ir sutrukdyti ištrėmimus į Sovietų Sąjungą tų nusikaltėlių, kurie jau rasti kaltais arba kurių apeliacijos artėja į pabaigą."

Taigi, kaltas ar nekaltas Demjanjukas, bet, pagal Rayan "tei-

singumą", jis negali būti išteisintas jau vien todėl, kad nebūtų padarytas galas nusikaltimams OSI savivaliavimui. Todėl jis tame laiške garbina garsųjį Stalino prokurorą generolą Rudenko ir šaukiasi Hitlerio sąjungininkų, sovietų, talkos.

Tokios klaidos tikrovės akivaizdoje, lietuviškąjį veiksnį Amerikoje apsisprendę sutelkti moralines, intelektualines ir finansines jėgas ir nuo OSI/KGB persekiojimų gintis suderintomis pastangomis. Tuo tikslu 1987 birželio 10 d. Washington, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto būstinėje, buvo sukvietas veiksmų atstovų pasitarimas. Pasitarime dalyvavo atstovai šių organizacijų: Vliko, JAV Lietuvių Bendruomenės Amerikos Lietuvių Tarybos, JAV Lietuvių jaunimo sąjungos, Pasaulio Lietuvių jaunimo sąjungos, Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto, Amerikos Baltų Laisvės Lygos ir Koalicijos už Konstitucines teises ir saugumą (CCJS).

Laukiama, kad dar prisidės ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė; atviros durys paliktos ir Americans for Due Process (ADU) organizacijai. Veiksmų atstovai turės periodinius posėdžius.

Pasitarimo dalyviai suderintos veiklos pirmininku/koordinatoriumi išrinko Antaną Mažeiką, bei praplėstos jau veikiančios Lietuvių Teisėms Ginti Komiteto (LTGK) funkcijos. Suderintomis pastangomis bus siekiama pagerinti Holtzman įstatymą, telkti lėšas, informuoti visuomenę, vykdyti politinę akciją.

Antanas Mažeika
pirmininkas-koordinatorius



Muz. Algirdas Bielskus diriguoja Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mergaičių chorui Clevelande. Nuotr. V. Bacevičiaus

ST. PETERSBURG, FLA.

Pavergtų tautų minėjimas yra rengiamas liepos 18, šeštadienį, 10 val. ryto Treasure Island Community Centre. Pagrindinę kalbą pasakys Nebraskos universiteto tarptautinių studijų profesorius Thomas Gouttierre. Minėjime pažadėjo dalyvauti kongresmanas Bill Young ir keli amerikiečiai politikai. Vadovaus 10-to televizijos kanalo pranešėjas Al Ruechel.

Pragaištingos Birželio dienos St. Peterburge prisimintos birželio 14: Pamaldos už išvežtuosius ir nužudytus buvo Šv. Vardo bažnyčioje Gulforte, dalyvaujant Romo Kalantos šaulių, Palangos šaulių ir Lietuvos vyčių kuopoms su vėliavomis. Pamokslą pasakė kun. V. Zakaras. Po pietų minėjimas buvo tęsiamas klube. Paskaitą skaitė kpt. K. Urbšaitis. Dalila Mackialienė vaizdžiai paskaitė keletą eilėraščių. Minėjime dalyvavo 200 žmonių su viršum.

Lietuvos Dukterų Draugijos St. Peterburgo skyriaus buvusios ir naujai išrinktos valdybos posėdis įvyko birželio 10. Buvusios valdybos pirmininkė M. Andrejauskienė perdavė pareigas naujai valdybai, kuri pareigomis pasiskirstė taip: pirm. R. Durickaitė-Moore. I vicepirm. dr. I. Mačionienė, II vicepirm. ir socialinių reikalų vedėja G. Puniškienė, sekr. N. Liubininė, išd. B. Balnienė, vyr. seniūnė S. Žiūraitienė, Revizijos komisiją sudaro S. Vaškienė, A. Krulienė ir O. Šiaudienė.

"Saulės" lituanistinė mokykla mokslo metus užbaigė birželio 20. Po mokinių pasirodymų, jiems išdalintų pažymėjimų bei dovanų, buvo atsisveikinta su aukštesniosios klasės mokytoja Marija Petraitiene ir su buv. tėvų komiteto pirm. dr. Birute L. Pumputiene, kuri grįžta atgal į Chicago. Taip pat atsisveikinta su mokytoja Lilija Brinkiene. Mokinių programai vadovavo A. Žalnierūnaitė-Robertson, apdovandama mokinius savo išauštomis tautinėmis juostomis. Visai šventei vadovavo mokyklos vedėja R. Durickaitė-Moore.

Bronė ir Aleksas Urbonai birželio 21 atšventė vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktuves. Šventėje dalyvavo vaikai su anūkais ir eilė St. Peterburgo artimųjų ir draugų.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimas St. Peterburge vyks gruodžio 6. Ta proga lankysis ir lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

Motinos Lietuvių klube pagerbtos gegužės 10. Paskaitą skaitė Dalila Mackialienė. D. Mažeikienė ir A. Ulbinas deklamavo jų pačių paruoštą montažą apie motiną. Montažas sudarytas iš Bernardo Brazdžionio eilėraščių. Kristina Grabnic-

kaitė—Šilingauskienė, atvykusi iš Orlando, paskambino fortepijonu dienai pritaikytos muzikos. Sceną papuošė I. Kusinskienė.

LB Floridos apygardos metinis suvažiavimas Lietuvių klube įvyko gegužės 1-2. Pirmą suvažiavimo dieną po LB Floridos apylinkių pranešimų vyko aktualių išievojimo problemų svarstymų simpoziumas. Pagrindinę paskaitą skaitė prof. dr. Pranas Zundė, atvykęs iš Atlantos. Simpozijumui vadovavo Rimas Česonis, taip pat iš Atlantos. Antrą suvažiavimo dieną vyko banketas su programa, vakariene ir šokiais. Programą atliko iš Palm Beach apylinkės solistė Ona Šalčiūnienė, iš Sunny Hills apylinkės Ona Adomaitienė, Genė Beleckienė ir Jonas Adomaitis, iš St. Peterburgo apylinkės Stasys Juozapavičius. Pirmosios suvažiavimo dienos programoje dalyvavo 14 apylinkių atstovų, 18 valdybos narių, 4 JAV LB tarybos nariai, 2 PLB seimo nariai ir apie 80 svečių. Antrą suvažiavimo dieną į banketą atsilankė apie 260 svečių.

Lietuvos vyčių 147-tos kuopos narių priešėiminis susirinkimas įvyko gegužės 20. Pranešimus padarė pirm. A. Kraujalis, ryšių pirm. K. Kleiva ir ekskursijos org. A. Gudonis. Į metinį seimą Kansas City, Kansas, įvykstantį liepos 29 - rugpjūčio 2, atstovais išrinkti Stasė ir Alfonsas Kraujaliai.

"Žibinto", St. Peterburgo vaidintojų grupės, pietūs ir susirinkimas įvyko gegužės 17 lietuvių klubo mažojoje salėje. Dabartinis grupės režisierius A. Ulbinas padėjo kitiems už gražų bendradarbiavimą ir pranešė, kad jis pasitraukia iš režisieriaus pareigų. Jis pakvietė Dalilą Mackialienę, šios grupės organizatorę ir pirmojo spektaklio režisierę toliau vadovauti "Žibintui". Ši tas nelengvas pareigas priėmė. Savo pareigose sutiko pasilikti išd. A. Kusinskis ir grupės administratorius K. Staponkus. Sekretoriumi išrinktas V. Mažeika. Algis Ulbinas "Žibintui" vadovavo nuo 1984 metų. Jam režisuojant buvo suvaidinta A. Rūko 3-jų veiksmų linksmas nutikimas "Bubulis ir Dundulis" (du kartus St. Peterburge ir vieną kartą Chicagoje), R. Spalio 2 veiksmų komedija "Batai" (St. Peterburge ir Miami) ir nežinomo autoriaus scenos vaizdelis "Trėmimas", suvaidintas St. Peterburge praėjusiais metais. Birželio minėjime.

St. Petersburg Times gegužės 13 paskelbė žinią, kad St. Peterburgo Prekybos Rūmai (Chamber of Commerce) pagerbs Bayprint spaustuvs savininką Al Karnavičių, padarydami jį iškiliausia šių metų asmenybe tarp mažesnio masto verslininkų St.

Peterburge. 1982 pradėjęs savo spaustuvininko verslą, darė 89,000 metinę apyvartą. 1987 apyvarta pakilo iki 500,000 dol. Spaustuvs perkelta į nuosavas, modernias patalpas. Dienos metu televizijos 13 kanalas parodė, kaip jam buvo įteiktas atitinkamas žymuo Prekybos Rūmų metiniam susirinkime.

Lietuvių Šaulių Sąjungos Tremtyje Romo Kalantos kuopa yra viena iš veiklesnių St. Peterburgo organizacijų. Sausio 3 metiniame susirinkime A. Gudonis, išbuvęs pirmininku 3 metus, atsisakė dėl įsipareigojimų kitoje organizacijoje. Nauju pirmininku išrinktas V. Gedmintas. Valdyba vasario 7 d. posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirm. V. Gedmintas, vicepirm. A. Grabauskas, sekr. J. Švedas, išd. A. Žulys. A. Gudonis sutiko pasilikti vėliavų seniūno pareigoms, O. Kreivėnienė ir A. Kraujalienė — pareigų vadovėmis. Kovo 7 susirinkime paminėta 58 metų Putvio-Putvinio mirties sukaktis. Šaulys S. Urbšaitis skaitė paskaitą. Balandžio 23 Veteranų Parke vyko puiki gegužinė. Gegužės 8 d. šauliai, mėgstą šaudymo sportą, rungtyniavo. I vietą laimėjo A. Gedmintienė, II v. — K. Staponka. Gegužės 14 surengtas Romo Kalantos 15 metų mirties sukakties minėjimas Lietuvių klubo salėje. Susirinko apie 150 žmonių. Paskaitą skaitė kun. dr. E. Gerulis, 14 narių šaulių davė priesaiką. Šaulių žvaigždės ordinai buvo apdovanoti Romo Kalantos kuopos pirm. V. Gedminas ir Jūrų šaulių Palangos narės Šukienė ir Budrikienė. Meninę programą atliko J. Gerdvilienė ir vyrų choro vienetas, vadovaujamas šaulio muz. A. Mateikos.

VIII-SIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS REIKALU

JAV-ių LB ir Kanados LB kraštų valdybų atstovai, susirinkę pasitarimui š.m. gegužės 31 d. Clevelande, svarstė problemas, iškilusias tarp Lietuvių Tautinių Šokių Instituto vadovybės ir instituto paskirtų VIII-sios Tautinių Šokių Šventės meno vadovų. Konstruota, kad šventės meno vadovams atstatai-dinus, jos ruošia, dėl riboto laiko tinkamam šokėjų paruošimui, yra atsidūrusi pavojuje. Šventės Rengimo komiteto, vadovaujama dr. Vaidoto Kvedaro, pasiūlius, pasisakyta už platesnės apimties meno vadovų kolektyvo sudarymą esamai padėčiai gelbėti. Į šokių šventės meno vadovų kolektyvą yra pakviesti Genovaitė Breichmanienė, Rita ir Juozas Karasiejai ir Liudas Sagys. Suminėtų asmenų sutikimas yra gautas ir jiems tenka nuoširdi padėka.

VIII-sios Tautinių Šokių

PAS FLORIDOS LIETUVIUS

MIAMI

Miami Lietuvių klubas, gavęs pakvietimą, nutarė dalyvauti ir pagal galimybę reprezentuoti lietuvių Hollywoodo mieste, kuris, norėdamas atžymėti JAV Konstitucijos 200 metų sukaktį, yra numatęs surengti tarptautinį maisto ir muzikos festivalį rugsėjo 19 - 20. Tautybės galės turėti savo kioskus, tautinių darbų parodas, pardavinėti maistą ir kepinius, pasirodyti su savo programa.

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktis ir arkivysk. Jurgio Matulaičio beatifikacija Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje iškilmingai paminėta kovo 22. Pamaldas atlikė kun. dr. Vincas Andriūška. Moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais atnešė aukas. Pamaldose dalyvavęs vysk. Augusto Roman labai palankiai pakalbėjo apie Lietuvą. Iš St. Peterburgo atvykęs kun. Viktoras Dabušis pasakė turiningą pamokslą. Giedėjo "Bangos" choras, vargonavo muz. Algis Šimkus.

Vlado Putvio minėjimas įvyko kovo 29 lietuvių klube. Minėjimą surengė "Aušros" šaulių kuopa. Paskaitą apie Putvio gyvenimą ir jo nuopelnus įkuriant Šaulių Sąjungą skaitė sąjungos garbės šaulė Gunda Kodatienė. Meninę dalį atliko Irenos Manomaitienės vadovaujamas Juno Beach mišrus choras "Daina". Dalyvavo 200 žmonių su viršum.

Komp. prof. Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimas įvyko klube balandžio 5. Minėjime dalyvavo kompozitoriaus sūnūs Algis ir Neris su žmonomis. Išsamią paskaitą apie komp. Stasį Šimkų ir jo kūrybą skaitė dr. Vytautas Tauras. Sūnus muz. Algis Šimkus trumpai nupasakojo prisiminimus iš savo kelionės po Lietuvą ir kaip ten buvo minima jo tėvo 100 metų sukaktis ne tik Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje, bet ir visoje Lietuvoje. Meninę dalį atliko solistė Roma Mastienė ir "Bangos"

— **Londono, Ont., lietuvių** Motinos dieną paminėjo gegužės 10 mišiomis ir parapijos salėje sol. Violetos Rakauskaitės koncertu. Su soliste supažindino G. Petrauskienė.

Gegužės 17 Šv. Vardo bažnyčioje Gulforte buvo iškilmingos pamaldos už Romo Kalantos vėlę, dalyvaujant Romo Kalantos, Jūrų šaulių Palangos kuopoms ir Lietuvos vyčių kuopai su vėliavomis. Pamokslą pasakė misijos vadovas kun. V. Zakaras. (J.N.)

—L.Ž.K.

Šventės Rengimo komitetas ir Kanados bei JAV-ių LB kraštų valdybos maloniai prašo visas tautinių šokių grupes su naujai paskirtais šventės meno vadovais bendradarbiauti. Darniu susiklausymu ir rimtu dėmesiu lietuviškam tautiniam šokiui užtikrinsime tautinių šokių šventės sėkmingumą!

Kanados LB atstovai:

Algis Pacevičius — pirm. Vytautas Birieta Dr. Marija Uleckienė

JAV-ių LB atstovai:

Algimantas S. Gečys—pirm. Ingrida Bublrienė Dr. Viktoras Stankus

Dr. Vaidotas Kvedaras

VIII-sios Tautinių Šokių Šventės Rengimo komiteto pirmininkas

choras. Buvo dainuojamos vien tik Stasio Šimkaus dainos. Programai vadovavo Ona Vaičekonienė.

DAYTONA

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis Daytonoje numatoma rengti gruodžio 12 - 13. Vietos lietuvių sielovados vadovo kun. dr. K. Ruibio pavestas, dr. V. Majauskas sušaukė minėjimui ruošti posėdį, kuriame dalyvavo ir apsiėmė atlikti pavestus darbus kun. dr. K. Ruibys, komiteto vadovas dr. Majauskas, D. L. klubo pirm. J. Daugėla, dr. S. Ramanauskienė, dr. S. Sukarevičienė, žurn. J. Janušaitis ir G. Lapėnas. Pakviesti dalyvauti garbės svečiai: lietuvių vysk. Paulius Baltakis ir Orlando vyskupijos vysk. Thomas J. Grady. Gruodžio 12 numatytas specialus priėmimas vyskupui P. Baltakiui su menine programa, kurią atliks "Sietyno" choras, vadovaujamas muz. A. Skridulio. Antrąją iškilmių dieną Prince of Peace parapijos salėje įvyks bendri pietūs su "Sietyno" programa ir literatūrinis įtarpas. Čia pat bus tautodailės ir katalikiškos spaudos parodėlės.

Lietuvių Tautinės Sąjungos Daytono skyriaus metinis susirinkimas įvyko gegužės 21 J. ir V. Janušaičių namuose. Išrinkta nauja valdyba: V. Abraitis, P. Damijonaitis, J. Miežaitis, K. Žolynas ir J. Janušaitis. Kandidatai: A. Mironas ir S. Šarauskas. Kontrolės komisija liko ta pati: S. Abraitienė, N. Subačienė ir A. Mironas.

Rekolekcijos Daytonos apylinkių lietuviams įvyko balandžio 11, o sekmadienį baigėsi pamaldomis Prince of Peace bažnyčioje, Ormond Beach. Prieššventinį susikaupimą vedė kun. Viktoras Dabušis iš St. Peterburgo, o jam talkino kun. dr. K. Ruibys. Pamaldų metu giedojo muz. A. Skridulio vadovaujamas "Sietyno" choras.

PALM BEACH

LB apylinkės valdybos nutarimai. Specialiai sudaryta lietuvių parodos komisija (I. Manomaitienė, V. Šalčiūnas — pirm. ir R. Zotovienė) buvo anksčiau nutarusi Lietuvos krikščionybės jubiliejus proga surengti atitinkamo turinio parodą lietuvių ir amerikiečių visuomenei gruodžio 6 St. Paul of the Cross parapijos salėje. Komisija savo nutarimą pateikė apylinkės valdybai, kuri šį planą užgyrė ir pažadėjo jį visokeriopa remti. Tam reikaliui salė jau gauta.

LB apylinkės valdybos ir organizacijų pirmininkų posėdis įvyko balandžio 15. Sutarta, kad valdybos išdininio pareigas ir toliau eis M. Sodonis, o vicepirmininko pareigas iš kadenciją baigusio L. Staškūno perims A. Augūnas. Paskirta 500 dol. spaudai paremti, paskirta po 100 dol. Vasario 16 gimnazijai, Lietuvii Fondui ir Americans for Due Process. Išrinktas Naujų Metų sutikimo komitetas: L. Staškūnas — pirm., A. Augūnas, A. Jucėnas, A. Solienė ir R. Zotovienė. Buvo nutarta LB apylinkės gegužinę daryti lapkričio 8.

Rekolekcijas balandžio 14, apylinkės lietuviams vedė kun. V. Piktūna, pasitelkęs kun. V. Andriūšką iš Miami, kun. V. Skrodenį iš Boynton Beach ir kun. P. Urbaitį, salezietį iš Brazilijos.

Povilas Mikšys, Juno Beach gyventojas, nenuilstamas LB veikėjas, buvęs ilgametis LB P. B. Co. apylinkės valdybos vicepirmininkas ir nuolatinis šios apylinkės korespondentas lietuviškoje spaudoje, kovo 30 sulaukė 80 metų amžiaus. Lietuvoje jis buvo teisėju.

L.B.K.



— **Dr. Vytautą Dambravą**, Caracas, Venecuela, popiežius Jonas Paulius II, rekomendavus Caracas arkivyskupui, apdovanojo Šv. Gregorijaus Didžiojo komendanto ordinu. Gindamas religiją ir kovodamas prieš ateistinį komunizmą, dr. Vytautas Dambrava Venecuelos spaudoje yra paskelbęs šimtus straipsnių. Dvidešimt metų Dambrava išbuvo Amerikos diplomatinėje tarnyboje ir žymenimis, diplomais ir medaliais buvo įvertintas Amerikos ir daugelio kitų kraštų vyriausybių. Savo straipsnius Dambrava spausdina keturiuose pagrindiniuose Venecuelos laikraščiuose, tarp jų "Le Religion", visame krašte paplitusiame populiariame dienraštyje.

— **Tadas Gintautas Dabšys**, gyvenantis Los Angeles, CA, yra dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeimos, jų mirusio sūnaus Eugenijaus, vardo premijos dešimtas laimėtojas. Premija skiriama kasmet atžymėti geriausiai reprezentavusiam jaunuoliui ar jaunuolei Lietuvą ar lietuvišką veiklą praėjusiais metais. Premija įteikta Chicagoje.

Vet. dr. Leonas Kriaučeliūnas, gyvenantis Chicagoje Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas dalyvavo prel. Jono Kučingio 50 metų kunigystės jubiliejuje Los Angeles ir įteikė Tautinės Sąjungos vardu plaketę.

— **Veronika Paliulytė-Zagreckienė**, gyvenanti Rosario mieste, Argentinoje, gegužės 25 minėjo savo 90 metų sukaktį. Ji yra Lietuvių Bendromenės narė, Rosario lietuvių jaunimo tautinių šokių pirmoji mokytoja, Maironio choro veikli narė.

— **Mokiniai**, norį kitais mokslo metais mokytis Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, jau dabar turi pradėti registruotis. Įvairias informacines žinias galima gauti pas Vasario 16 gimnaziją remti komiteto pirm. K. Milko-vaitį Chicagoje, telef. 737 - 6245 arba kreiptis tiesiog į Vasario 16 gimnaziją: Andrius Šmitas, Litauisches Gymnasium, D-6840 Lampertheim-Huettenfeld 4, West Germany. Telef. 011 - 49 - 6256-322.

— **Denverio, Colo., lietuvių** paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Paskaitai buvo pasikvietę žurn. Algį Rukšėną iš Clevelando. Jis su humoru papasakojo apie Sovietų Sąjungą ir jos gyvenimą. Meninę programą atliko tautinių šokių grupė "Rūta". Taip pat "Rūta" su pasisekimu šoko Omahos lietuviams, kurie šiam ansamblui labai yra dėkingi.

— **Nauji Darbininko skaitytojai**: J. Kantanavičius, Lakeland, Fla., A. Biliūnas, Lake Park, Fla., Joseph Blazys, Holliston, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant visiems 20 dol. metams.



Liet. Kat. Religinė Šalpa suorganizavo kilnojamą parodą, kuri pavaizduoja religijos padėtį Lietuvoje. Nuotraukoje matome dail. Rasą Matulaitytę, kuri parodą apipavidalino. Su ja kalbasi ponia Janina ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simučiai. Matosi parodos tik viena pusė. Paroda apeinama. Ją galima užsisakyti Liet. Religinėje Šalpoje: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, tel. 718 647 - 2434.

NAUJIEJI ŽURNALAI

ALFONSAS NAKAS

Balandžio LIETUVIŲ DIENOS

Kadangi ne kiekvieną numerį apžvelgiu, ši būčiau gal praleidęs, palaukęs gegužinio. bet va, ant viršelio jauno vyro portretas. Tai labai retas ir labai džiugus atvejis. Viršelio portretu ir dideliu, gausiai iliustruotu Juozo Kojelio reportažu-pokalbiu pagerbiamas studentas Tadas Gintautas Dabšys, šiemetinis Eugenijaus Kriaučeliūno premijos laureatas. J. Kojelio kalbinamas ir komentuojamas T. C. Dabšys atskleidžia dar tokį trumpą (vos 22 metų!), bet sodria lietuviška, veikla imponuojantį savo gyvenimą. Gaila, kad šią progą tik prabėgom tepaminėta pati dr. Leono Kriaučeliūno šeimos premija jaunimui. Kaip tik šiais metais sueina dešimtmetis nuo jų jauno sūnaus Eugenijaus mirties, o prieš devynerius metus pradėta teikti jo vardo premija iškiliausiam jaunui, šiemet jau yra dešimtoji.

Šie yra kiti LD lietuviškos dalies straipsniai:

Kondensuotas vedamasis "Premijų šventei praėjus", kuriame džiaugiamasi gražiai surengtomis iškilmėmis Chicagoje ir viliamasi, jog kultūrinės apraiškos neblės, jog šventės nuotaika kultūrininkus lydės per ištisus metus.

V. Perčiulis aprašo Toronto vyrų chorą "Arą", įsteigtą prieš devynerius metus, o 1979 metais iškilmingai pakrikštytą muzikų Stasio Gailevičiaus, Onos ir Alfonso Mikulskių, Daliaus Viskanienės ir kelių Toronto visuomenininkų, gausiai koncertuojant namie, gastroliavusį JAV bei užjuriuos. Chorui vadovauja ir diriguoja solistas baritonas Vaclovas Verikaitis, akomponuoja Jonas Govėdas.

VARPO šimtmečiui paminėti, iš jo 3-čio numerio (1893 m.) persispaudinama Vinco Kudirkos atsivertimo lietuvių istorija. Ji jaudina ir šimtą kartą skaitant...

Du centriniai puslapiai paskirti poeti Kotrynai Grigaitytei, 50-mečiui nuo jos pirmojo eilėraščių rinkinio "Akys pro veduoklę" pasirodymo prisiminti. Persispaudinama tuomet J. Brazaičio rašyta recenzija ir pateikiama septynetas to rinkinio eilėraščių.

Nepilno puslapio puslapis Jurgio Gliados beletristikos veikalo apie vysk. Motiejų Valančių ištrauka ("Krinčino

bažnyčios epizodas") bent mane ėmė dominti tik pačiam gale, kur jau minimos pavardės ir vietovės. Tad gal reikėjo tą ištrauką pratęsti.

Ilg. Medziukas skaitytoją supažindina su J. Venclovos studija apie finų veržimąsi į baltų žemes pirmaisiais šimtmečiais po Kristaus:

Angliškojo LD dalyje šį kartą randame tris labai skirtingų žanrų straipsnius, bet visus savai įdomius ir vertinus. Pirmasis — kruopščiai paruoštas, gausiai iliustruotas K.S. reportažas apie Lietuvos krepšininkus, 1937 ir 1939 m. Europos meistrus (kaip žinome ir reportaže patvirtinama, Lietuvą meistrų padarė Amerikos lietuviai). Antrasis — "The Wedding Party", kurio autorium pasirašo Albert Cizauskas, tai šiltai, su lengvu humoru parašytas atsiminimų žiupsnelis apie brolio vestuves, kaip jos atrodė šešerių metų berniukui. Ir trečiasis — Edward'o M. Budelis trumpa mokslinė studija apie Lietuvos mokyklą nuo 1397 metų iki nepriklausomybės atgavimo.

Gaila, kad šis brandus, įdomus LD numeris beveik mėnesį vėlavo...

Birželio EGLUTĖ

Ji mane pasiekė gegužės 25. Tai bent punktualumas, tiesiog premijos vertas!

Ir paskaityti joje yra ko. Tradicinis pirmojo puslapio eilėraštinis — laureatų laureato Vytės Nemunėlio "Pietų vėjelis" — prašosi deklamuojamas dieną ar naktį. Už keliolikos puslapių grąžtus, pagaunantis ir Jono Minelgos eilėraštinis "Vasarėlė".

Neeiliuotų kūrinių pluoštas pradedamas Danutės Augienės liūdnu rašiniu "Rūpintojėlis", toliau nuotaikinga liaudies pasaka "Vilkas ir siuvėjas", vėl D. Augienės pasakojimas apie dviejų miesto berniukų išgyvenimus kaime ("Vaiduoklis"). Visi tie rašiniai gausiai, gražiai iliustruoti žaliais baltais paveikslukais. Kaip visada, keletas gerų, man sunkokų galvosūkių (tik retą kai kuriose EGLUTĖSE teišsprendžiu), vaikų eiluotos bei prozinės kūrybos, visas puslapis juokų.

Šį kartą tenka redaktorei pabarti už "Gamta ir aplinka" skyriuje išspausdintą rašinį "Žuvis", iš tikrųjų apie pirmąjį rašinį poskyrį, pavadintą "Ką mes žinome apie žuvis kūną?" Tas žuvis anatomijos gabalas tinka tik universitetų studentams, ir tai ne kokiems atsiprašant huma-

nitarams, istorikams, o studijuojantiems anatomiją, veterinariją, mediciną, dantisteriją, farmakologiją. Tom akademine žiniomis užpildyti EGLUTĖS 24, 25 ir 26 puslapius tikrai nereikėjo.

Viliuosi, kad dėl neigiamos pastabos EGLUTĖS redaktorė neužsirsutins. Aplamai EGLUTĖ labai įdomi ir visi mažyliai turėtų, prašyti tėvelius, kad ją užsiprenumeruotų ir kartu pasikaitintų. Jos adresas: EGLUTĖ (Immaculate Conception Convent) Putnam, CT 06260. Jos metinė dešimties numerių prenumerata tekainuoja 10 dol., bet galima įsigyti ir pavienius numerius po dolerį.

Gegužės KARYS

Jo viršelį papuoštas dviejų įžymių generolų Stasio Dirmano ir Stasio Raštikio veikiausiai priimančių parodą, nuotrauka.

Užbaigiamas A. B. atsiminimų pluoštas, pavadintas "Kraujo kerštu", iš 1941 m. pavasario, kai iš Vilniaus galvotrūkiais bėgo bolševikai, juos vijosi vokiečiai, o visokio plauko partizanai ir "partizanai" didino visą tą chaosą. Rašo karininkas. Nors pasislėpęs po inicialais, rašo, atrodo, nuoširdžiai ir įdomiai.

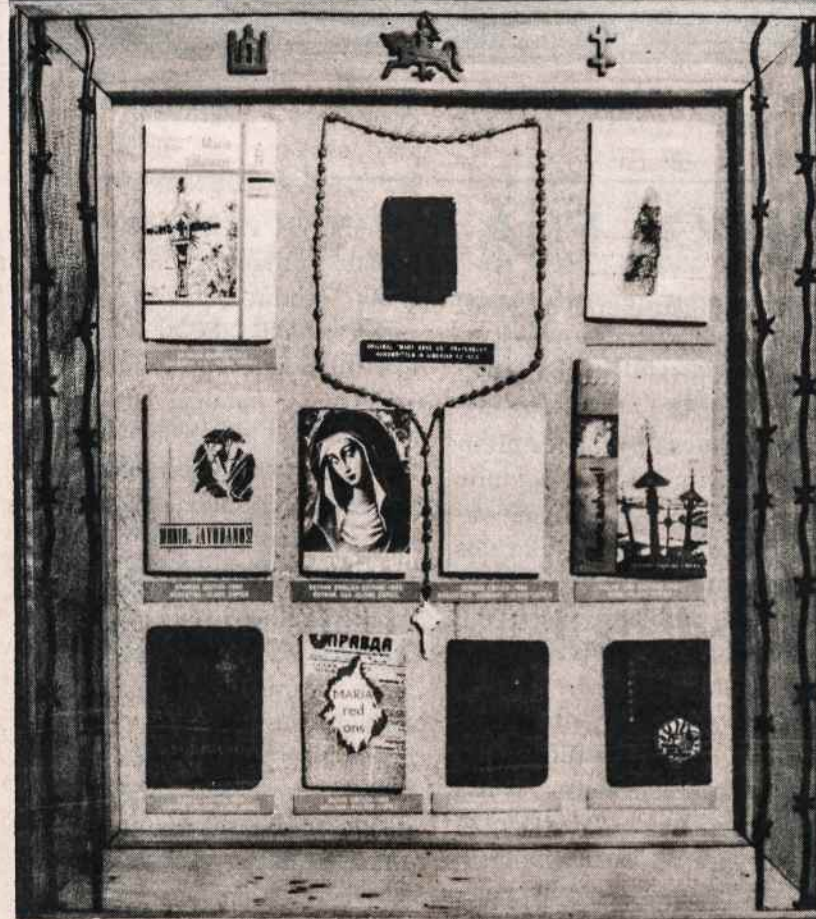
Dr. Kazys Ėringis tęsia ir dar nebaigia savo didelį darbą (studiją? gal visą knygą?) "Lietuvos karių mirtis sovietų armijos gretų replėse". Jo rašiny yra daug vertingos medžiagos Lietuvos istorijos II pas. karo laikotarpio tarpiniui.

Užbaigiami per kelis numerius nusitęsę Antano Klimavičiaus "6 Pėst. Pilėnų kunigai-kščio Margio pulko istoriniai bruožai". Paliečiami visi pulko gyvavimo aspektai (pvz., šiame numeryje, tarp kitko, ir veikęs kino teatras, ir vykdytos ekskursijos, ugniagesių komanda, krautuvė, garbės teismas, taupomosios kasos — tik keletą tesuminant), bet dauguma labai abstraktiniai. Baiginiame skirsnyje autorius prisipažįsta niekada nevedęs dienoraščio, taigi rašė iš atminties. Gavę pulko istorijos metmenis, kiti dabar galėtų kas reikia patikslinti ir papildyti.

C. Vištaras rašo apie Lietuvos Aero klubą, nuo kurio įsteigimo gegužės 1 suėjo 60 metų. J. Klimas tęsia įdomius, spalvingus tarnybos penkiose armijose atsiminimus "Paskutinio kariūno odiseja". Duodama trys puslapiai "Kariūnų žinių". Neseniai įvestam skyriuje "Žvilgsnis į politiką" dr. Jonas Stiklorius rašo apie naująjį Sovietijos carą Michailą Sergejevičių Gorbačio-



A LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE "Mary Save Us..."



Skydas, kuris vaizduoja Sibiro maldaknygę ir jos laidas kitomis kalbomis.

vą ("Kas darosi Sovietų Sąjungoje"). Man užkliuvo sakiny: "Dėl netikusios socializmo sistemos ir valdymo, šis kraštas (Sov. S-ga, A. N.) turi importuoti šimtus tūkstančių tonų grūdų ir kitokio maisto iš kapitalistinių kraštų — Amerikos, Kanados, etc." Daktare Stikloriaus, SSSR vadinti socialistiniu kraštu yra didžiausias socialistų įžeidimas. Tai vienas. O antra, ne šimtus tūkstančių tonų (vien kviečių) per paskutinius keliolika metų sovietai importavo iš laisvosios pasaulio kraštų, o šimtus milijonų!

Vienas puslapis duotas Rasos Razgaitienės, Americans for Due Process koordinatorės, atsisaukimui, skatinančiam remti Due Process veiklą.

Šaulių leidžiamam KARIO priede TAUTOS TRIMITE ypatingo dėmesio verti trys rašiniai: kun. Alfonso Babono 1986 m. Motinos dieną pasakyta kalba Detroito lietuviams (į motinas ir motinystę pažvelgiama be patoso, bet su rūpesčiu, meile ir patarimais); velionio muziko Alfonso Mikulskio atsiminimų pluoštas iš Nepriklausomybės kovų laikotarpio jo gimtoje Pušaloto apylinkėje, kur ne tik vyrai, bet ir moterys bei vaikai talkino kovotojams ("Kodėl pamirštamos moterys?"); ir E. Vengiansko "Vladas Putvinskis - Putvis" — apie Šaulių sąjungos įkūrėjo pasakaita, kurios seks tęsinys.

Prieš šį straipsnį skaitydamas, susiradau Vlado Gerardo Put-

KONGRESMANAS JOHN MILLER UŽ LIETUVOS K. BAŽNYČIOS KRONIKĄ

Kongresmanas John Miller, žydų kilmės amerikietis respublikonas iš Washingtono valstijos, pareiškė, kad, susipažinęs su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, jis nusprendė sukurti kongresmanų grupę, kuri paremtų akciją už religinės laisvės atstatymą Lietuvoje.

Kongresmanas Miller, kuris yra Atstovų Rūmų užsienio reikalų pakomisės žmogaus teisių reikalų narys, arčiau susipažino su Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika kovo 19, kai Kongreso Rūmuose buvo surengtas priėmimas L.K.B. Kronikos penkioliktojo gimtadienio proga.

Miller laiko Kroniką kaip nepamainomos svarbos leidinį kovojant už religinę laisvę. Jis pažymėjo, kad rūpinis, jog religinės laisvės Lietuvoje problema būtų iškelta Amerikos kongreso narių susitikimuose su sovietinės valdžios atstovais. Religinės laisvės varžymai Lietuvoje, pažymėjo kongresmanas Miller, turi būti įtraukti į amerikiečių ir sovietų pokalbių darbotvarkę.

— Aloyzo Barono novelės konkurso vertinimo komisiją 1987 sudarė lietuvių rašytojų dr. J. Valdyba iš Daliaus Sruogaitės-Bylaitienės, Adolfo Markelio ir dr. Alfonso Šešplaukio-Tyruolio. Rankraščius siųsti iki 1987 rugpjūčio 1 tokiu adresu: Adolfas Markelis, 1836 South 49th Avenue, Cicero, IL 60650, Premijos 500 dol. mecenatu yra Juozas Mikonis.

vinskio-Pūtvio biografiją LE XXIV tome, Taip, ū (ilgoji), ne u., tada neleistina antraštėje rašyti u. Aplamai, Balio Raugo redaguojamo KARIO kalba labai gera, bet vis dėlto ir šis redaktorius turi vieną kitą silpną vietą. Pvz., autoriams, kurie rašo pagalbą, per ranką nesušeria, neištaiso į pagalbą. Pagelbų, pagalbinių įstaigų ir šiame numeryje, kaip kituose, įmaišyta. Neištaito ir vieno metų į vienerius, neužilgo į netrukus, tur būt į turbūt, raštvedis į raštvedys, o vienoj vietoj net to nelaimingo, daugelio kartojamo kompetetingų į kompetentingus (čia galbūt jau rinkėjo nusikaltimas, kas žino?).



Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga
Lithuanian World Youth Association



AUSTRALIJA LAUKIA ATVYKITE Į VI PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESĄ

GRUODŽIO 19d., 1987 — SAUSIO 10d., 1988

KAINA LĖKTUVU VIENAM ASMENIUI IŠ LOS ANGELES



TIKTAI: \$1200 USD



DĖL KELIONIŲ INFORMACIJOS

LA.I.T.C. KELIONIŲ CENTRAS TURI RIBOTĄ SKAIČIŲ VIETŲ SU PAPINGTOM KAINOM

VARDAS

ADRESAS

TELEFONAS

PAGEIDAUJAME \$250 — UŽSTATA GARANTUOTI ŽEMIAUSIAS KAINAS

RAŠYKITE ČEKIUS: "LA.I.T.C." VARDU

21521 BLYTHE ST.

CANOGA PARK, CA. 91304

SKAMBINKITE "COLLECT" (213) 838-0571

PRAŠOM ATŽYMETI NORIME KELIAUTI

LAUSTRALIJA: GRUODŽIO 17d.

GRUODŽIO 16d.

GRUODŽIO 15d.

LA AMERIKA: SAUSIO 10d.

SAUSIO 8d.

SAUSIO 3d.

LOS ANGELES INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

Dr. Jonas Valaitis

ALto pirmininko pareigose
Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gegužės 15 d. savo posėdyje slapto balsavimu Alto pirmininko pavaduotoją dr. Joną Valaitį patvirtino kaip einantį pirmininko pareigas iki kadencijos pabaigos.

Dr. Jonas Valaitis yra kilęs nuo Marijampolės, spalio 25 d. sulaukęs 65 m. amžiaus sukakties. Medicinos studijas yra išėjęs Kauno ir Tuebingeno universitetuose, yra vyriausias patologas ir patologijos laboratorijos direktorius Liuteronų ligoninėje, Park Ridge, IL. Jis dirba su Chicago universiteto studentais, yra buvęs Lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas, vienas iš Lietuvių Fondo vadovybės narių, yra paskelbęs eilę studijinių straipsnių medicinos srityje ir yra pravedęs plaučių vėžio ligos tyrimus. Amer. Lietuvių Taryboje atstovauja socialdemokratams. Yra uolus patriotas, tolerantas, kovotojas dėl lietuvių teisių bei Lietuvos laisvės.

Amerikos Liet. Tarybos valdybos posėdis

Savo būstinėje Chicagoje Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba gegužės 15 d. buvo susirinkusi posėdžio. Nusprendė, kad, pasitraukus Teodorui Blinstrubui, toliau šioje kadencijoje pirmininko pareigas eis pirm. pav. dr. Jonas Valaitis. Posėdžio pirmininkavęs ligoninės pirmininkas pavaduotojas dr. Jonas Valaitis pranešė apie Am. Liet. Tarybos ir JAV LB vadovybių pasitarimą lietuvių teisių reikalais; nuspręsta siekti, kad būtų praveistas įstatymų pakeitimas ir tie, kuriems atimama pilietybė, būtų teisiami JAV teismuose, ne deportuojant į Sovietų Sąjungą, o nusikaltusieji būtų baudžiami JAV teismuose. P. Buchanui pasiūsta padėka, kad jis bešališkai šį klausimą spaudoje kelia.

Dr. J. Valaitis Altui atstovaudamas dalyvavo liet. respublikonų suruoštame adv. P. Žumbakio pagerbime. Dr. J. Valaitis painformavo, kaip rūpestingai Madison lietuviai veikia prieš Maskvos propagandos užmačias. Ypač daug dirba inž. A. Čaplėnas. Dr. J. Valaitis pasidžiaugė, kad Portugalija prisidėjo prie tų valstybių, kurios nepripažįsta Lietuvos inkorporacijos. Jungtinis Pabaltiečių komitetas deda pastangas, kad Laisvosios Europos ir Laisvės radijui būtų duodama pakankamai lėšų tėti savo svarbų darbą. Dr. Valaičio pasiūlymu, Am. Liet. Taryba patvirtino naują Jungt. Pabaltiečių komiteto biudžetą, kuris šiemet metams truputį didesnis.

Inž. Grožvydas Lazauskas painformavo apie pasirošimus rudenį įvyksiančiam suvažiavimui. Nuspręsta išvakarėse suorganizuoti priėmimą delegatams, o po suvažiavimo-banketą kuriame bus pagerbtas ALT inf. dir. prel. Juozas Prunskis, jo veiklos ir 80 m. amžiaus sukakties pro-

ga. Daromos pastangos išspausdinti penktą laidą knygutės "Lithuania", kuri jau paruošta spaudai. Gr. Lazauskas painformavo apie padarytus remontus ALT būstinėje.

Prel. J. Prunskis pranešė, kad jis ALT vardu pasveikino Liet. Kat. Bažnyčios kronikos sukakties minėjimo dalyvius. Painformavo apie jo laiškus didesniems Chicagos dienraščiams. ALT vardu jis per laidotuves pareiškė užuojautą ALT vicep. St. Balžeko šeimai dėl tėvo mirties ir pareiškė užuojautą laidojant buvusį ALT tarnautoją J. Ramošką.

Dr. Leonas Kriaučiūnas painformavo apie Skuodžio laukiamą atvykimą į JAV.

ALT valdyba patvirtino Madison, Wisc., įsteigtą naują skyrių, kuriam vadovauja inž. Alg. Čaplėnas.

Posėdyje be suminėtųjų dalyvavo: Vikt. Naudžius, dr. Vl. Šimaitis, dr. V. Dargis, D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, P. Bučas, adv. A. Domanskis, M. Pranevičius, V. Gasparienė, K. Oksas, M. Šimkus, V. Jonušienė, Christina Austin, N. Gierštikiene ir prel. J. Prunskis.

Nauja Alto reikalų vedėja

Amer. Liet. Tarybos centro įstaigoje nuo gegužės 15 d. dirba nauja reikalų vedėja — Nijolė Riškutė-Gierštikiene. Ji yra baigusi Marijos aukšt. mokyklą, veikusi lietuvių jaunimo organizacijose, Illinois universitete pasiekusi bakalauro laipsnį anglų literatūroje, tęsia pedagogikos studijas Chicago State universitete, mokytojauna Donelaičio liuanistinėje mokykloje. Yra buvusi "technical writer" JAV Laisvės darbu aprašymuose ir apie keturioliką metų dirbusi su kompiuteriais.

Tautos Fondo Suvažiavimas

Tautos Fondo metiniame suvažiavime Brooklyne gegužės 9 d. Amer. Lietuvių Tarybai atstovavo New Yorko ALT skyriaus pirmininkas Petras Ažuolas. Džiugu, kad Tautos Fondo turas jau artėja prie milijono.

Alto atstovas kardinolo priėmime

Chicago arkivyskupija gegužės 14 d. suorganizavo Komunikacijos dienos minėjimą. Į jį buvo sukviešti laikraštininkai, televizijos ir radijo darbuotojai. Jie drauge dalyvavo kard. Bernardino vedamose pamaldose bei kardinolo ir kitų vyskupijos aukštųjų pareigūnų suruoštuose vaišėse. Iš Amer. Lietuvių Tarybos buvo pakviestas ir dalyvavo prel. J. Prunskis.

Gina kalinamus lietuvius

Įvairiose pasaulio institucijose sąžinės kaliniai, jų tarpe ir lietuviai, susilaukia gausaus atjautimo. Pvz. senatorius Robert C. Byrd (W. Va.) savo kalboje JAV

senate kėlė reikalą, kad būtų paleista eilė tokių kalinių, kurių tarpe išvardino ir kun. Alfonsą Svarinską. Ir daugelis kitų Amerikos valstybininkų stengiasi siekti lietuvių politinių kalinių išlaisvinimo.

Gera parinktas ambasadorius Maskvai

Iš Baltųjų Rūmų atėjo Amerikos Lietuvių Tarybai pranešimas, kad prezidentas ambasadoriumi Maskvai yra nominavęs Jack F. Matlock, kurį ir JAV kongresas patvirtino. Tai geras parinkimas, ypač atmenant, kaip jis ryžtingai gynė Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių teises per reikiamais metais įvykusioje Sovietų-amerikiečių konferencijoje Rygoje, būdamas amerikiečių delegacijos vadovu.

Ginant Lietuvos reikalus Chicago universitete

Chicago universitete, International House patalpose, gegužės 9 d. įvyko JAV-Sovietų Sąjungos suartėjimo konferencija, į kurią suvažiavo apie 400 dalyvių. Paskaitininkų tarpe buvo keletas profesorių, ir renginys buvo universitetinio lygio. Tarp paskaitininkų buvo JAV ir Sovietų Sąjungos miestų brolybės organizatorius St. Kalishman, liuteronų kunigė Jan Erickson-Pearson, dažnai kelijanti į SSSR, o taipogi buvo pakviestas kalbėti Sovietų Sąjungos atstovybės Washingtono sekretorius Yuri Filatov.

Gaila, kad nebuvo atvykusių pabaltiečių reikalų ginti nei latvių, nei estų, nei ukrainiečių patriotų. Iš lietuvių buvo prel. J. Prunskis, kuris Sovietų pasiuntinybės sekretoriui bei kitiems propagandistams pateikė, gausiems dalyviams klausantis, apie dvidešimt klausimų, kaip ir kodėl disidentai laikomi psichiatrinėse ligoninėse, kodėl neįleidžiama knygų iš vakarų, kodėl Lietuvos žmonės mobilizuojami kovoms Afganistane, kodėl tokie sunkumai susijungti išskirtoms šeimoms, kodėl ateistai pareigūnai kišasi į kunigų paskyrimą, kodėl uždarytos trys kunigų seminarijos ir daug kitų klausimų.

Latvių kongrese

JAV-se veikia stipri Amerikos latvių sąjunga. Ji rūpinasi išlaikyti latvių mokyklas, plėsti išeivijoje gyvenančių latvių kultūrinį gyvenimą ir meilę latvių kalbai, parūpina latvių studentams stipendijas, leidžia latvių kalba knygas ir kitokius leidinius, teikia JAV vyriausybei bei šio krašto visuomenei informacijas apie Latviją ir latvius.

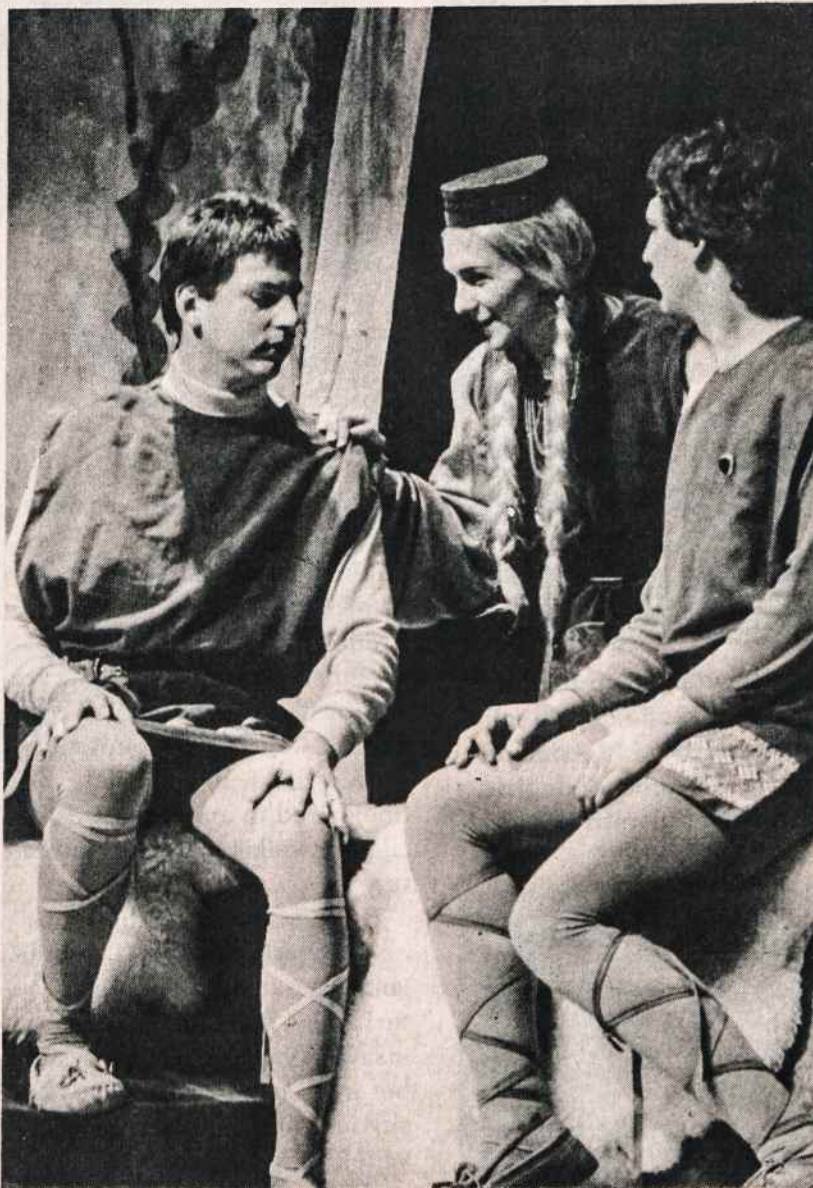
Su šia latvių sąjunga palaiko artimus ryšius Amerikos Lietuvių Taryba. JAV latvių sąjunga gegužės 1 d. turėjo savo kongresą O'Hare aerodromo viešbutyje Chicagoje. Altui atstovaudamas jame dalyvavo Kazys Oksas ir latvių kongresą pasveikino Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Altas su latvių ir estų atstovais kartu yra sudarę Jungt. Pabaltiečių komitetą, sėkmingai veikiantį Washingtono, palaikant ryši su valdžios įstaigomis.

ALT metinis suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas įvyks 1987 m. spalio 17 d. Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 South Kedzie Ave.

Ir toliau ginkime savo teises

Lietuvių Teisėms Ginti Fondas (American Lithuanian Rights Fund, Inc.), 2711 West 71st Street, Chicago, IL 60629 primena visuomenei nepamiršti ir toliau remti šį fondą, kuris padeda tiesioginiai ir tik lietuviams, reikalingus lėšų gynybai ir atitinkamai dokumentacijai.



Scena iš "Valdovo" spektaklio, kuris buvo suvaidintas Kultūros Židinyje. Iš k. Gytis, Krušnos sūnus, — vaidina Arvydas Raulinaitis, Danguolė — Krušnos duklė — Sigutė Mikutaitė, Skaidra, Krušnos nužudyto valdovo sūnus — Sigitas Raulinaitis. Nuotr. V. Maželio

ŽINIOS IŠ LIETUVOS PASIUNTINYBĖS WASHINGTONE

Nauja pareigūnė Valstybės Dept-te Baltijos valstybių reikalams

Buvęs ligšiol Baltijos valstybių reikalų vedėjas Terry Snell yra paskirtas į JAV ambasadą Varšuvoje. Jis išvyksta birželio mėnesį.

Naujoji pareigūnė Ms. N. Tongour pradėjo eiti pareigas gegužės 11 d.

Gegužės 18 d. Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, Latvijos atsto-

Nauji Alto valdybos nariai

Porai Alto valdybos narių nebegalint šiose pareigose pasilikti, į jų vietą įėjo nauji: Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio atstovas Morkus Šimkus, "Laisvosios Lietuvos" redaktorius; bei Tautinės Sąjungos atstovė Vida Jonušienė.

Be to, — paskutiniame valdybos posėdyje vicep. Povilą Dargį pavadavo Christina Austin. Jiems visiems buvo įteikta L. Šimučio knyga "Amerikos Lietuvių Taryba".

Ieškant ryšių su radijo stotimis

Lenkų susivienijimas Chicagoje nupirko radijo stotį, kuri anksčiau buvo vadinama WOPA, o dabar pavadinta WPMA. Toje stotyje dirba ir lietuvis Len Petrulis. Su juo tarėsi Alto inf. dir. prel. J. Prunskis, pramatydami galimybes toje stotyje prabilti ir Lietuvos reikalais.

Prel. J. Prunskis taip pat lankėsi radijo stotyje WBEZ, kuri savo centrą turi Chicago švietimo Tarybos rūmose. Čia pavyko rasti pažįstamų, kurie davė vilčių per tą stotį prabilti lietuviškais reikalais.

— Lietuvių dailės parodą kapinių lankymo proga surengė Anapilio moterų būrelis gegužės 30 - 31 Anapilio parodų salėje. Galerijos vedėjas kun. A. Kezys iš Chicagos į Torontą atgabeno 55 rodimus. Paroda atidaryta dail. J. Bakio ir kun. A. Kezio įvadiniais žodžiais. Iš viso buvo išstatyta 32 lietuvių dailininkų kūrinių.

vas dr. A. Dinbergs ir Estijos atstovas E. Jaakson turėjo pasitarimus Washingtono. Jie aptarė einaamuosius reikalus ir pasikeitė informacijomis.

Gegužės 19 d. diplomatinio korpuso dekanas Švedijos ambasadorius grafas Wilhelm Wachtmeister su žmona grafiene Ulla Wachtmeister suruošė diplomatinio korpuso vardu priėmimą pagerbti JAV Valstybės sekretorių ir ponį Shultz.

Šiame priėmime dalyvavo visi reziduoją Washingtono diplomatinio misijų šefai su žmonomis. Jų tarpe dalyvavo ir Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis su žmona. Lietuvos atstovui ir O. Bačkieniui buvo malonu būti pakviestiems į šios rūšies priėmimą, nes buvęs diplomatinio korpuso dekanas Sovietų ambasadorius Dobrynin Baltijos valstybių atstovams net nepranešdavo apie jo ruoštus analoginius pagerbimus bei priėmimus.

Vaišės prasidėjo 7 val. vakaro Švedijos ambasatoriaus, diplomatinio korpuso dekanas rezidencijoje, kuri yra nepaprastai gražioje vietoje pačiame Washingtono. Yra didelis sodas su medžiais, gėlynais, o pats ambasados pastatas taip pat didingas, erdvus su puikiais akmenimis grįstomis verandomis.

Priėmimo metu diplomatinio korpuso dekanas pasveikino Valstybės sekretorių Shultz diplomatinės bendruomenės Washingtono vardu, o į jo žodį atsakė Valstybės Sekretorius.

Abu kalbėjusieji pabrėžė diplomatinio korpuso solidarumo ir atvirumo klausimus, ypač šių laikų technologijos perspektyvoje.

Grafiens Ulla Wachtmeister tvarkomas priėmimas visus džiugino savo iškilmingumu ir ypačiai gražia, švelnia šeimininga atodaira ir pastabumu svečių atžvilgiu.

Balandžio 2 d. Kipro ambasadoriaus žmona ponė Andrew J. Jacovides buvo pakvietusi ambasadorių žmonas, jų tarpe ir O. Bačkienę, į vaišes bei pasitarimą ryšium su rengiamu tarptautinių vaikų festivaliu, kurio garbės pirmininke ji išrinkta.



— Vokietijos Lietuvių Bendruomenė išrinko naują valdybą, kurios pirmininku yra inž. Juozas Sabas, vicepirm. mokyt. Vincas Bartusevičius, sekr. Elena Tesnau, išd. Antanas Šiugždinis ir narys direkt. Andrius Šmitas. Kontrolės komisijon išrinkti Ričardas Tendzegolskis, Antanas Verselis ir Jonas Vitkus. Garbės teismą sudaro Justinas Lukošius, nariai Vingaudas Damijonaitis, dr. Saulius Girnius ir dr. Vilius Lenertas.

— Prancūzijos LB tarybos ir garbės teismo rinkimai įvyko. Tarybon išrinkti: Rič. Bačkis, Rimv. Bačkis, A. J. Greimas, D. Hermann-Krištopaitytė, J. Kazakevičius, Ž. Klimienė, K. Masulytė, Ž. Mikšys, J. Ch. Mončys, kun. J. Petrošius ir J. Tomkus. Tarybos posėdyje Prancūzijos LB valdybos pirmininku išrinktas Ričardas Bačkis, nariais: K. Masulytė ir J. Tomkus. Tarybos pirmininku — kun. J. Petrošius. Revizijos komisijon — Rimvydas Bačkis, J. Kazakevičius ir Ž. Mikšys. Į garbės teismą išrinkti: P. Klimas, G. Matore ir A. Mončys.

— Lietuvių Montessori draugija Chicagos Jaunimo Centre birželio 13 surengė D. Petrutytės 75-rių metų amžiaus, Montessori draugijos 29-erių metų, Kriaučiūnų Vaikų namelių 25-rių, Varno centro 24-rių ir "Žiburėlio" mokyklos 5-rių metų paminėjimus.

— Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Gary, Ind., birželio 14 buvo iškilmingas Lietuvos krikščionybės minėjimas. Du vyskupai koncelebravo mišias su keliais kunigais, giedojo operos solistai. Parapijos klebonu yra kun. dr. Ignas Urbonas.

— St. Catherines, Ont., Kanadoje, Lietuvos krikšto sukakties buvo paminėta gegužės 10. Iš Toronto buvo atvykę kun. A. Simanavičius, kun. J. Staškus, kun. E. Jurgutis, kun. P. Gaida, prel. J. Tadauskas, solistai S. Zemelytė, M. Bizinkauskaitė, muz. J. Govėda, T. Regina. Iškilmingas mišias aukėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM.

— Sol. Violeta Rakauskaitė gegužės 17 koncertavo Hamiltone. Jos dainos estradinės, ji yra išleidusi dvi plokšteles. Koncertą Hamiltono rengė "Gintariniai aidai", pelną paskirdami Jaunimo kongresui Australijoje.

— Lituanistikos seminaras, šiemet jau keturioliktas, vyks liepos 18 - 31 Lemont, Ill.

— Stud. Tadas Dabšys, Los Angeles, Calif., birželio 15 pradėjo dirbti internu Amerikos Baltų Laisvės Lygos raštinėje. Vasaros darbas tęsis 5 - 6 savaites. Kongresinių rezoliucijų ir kitais baltiškais klausimais jam teks palaikyti ryšius su Kongreso nariais, federalinės ir vietos valdžios pareigūnais bei spaudos žmonėmis. Tadas Dabšys laimėjo šiais metais Eugenijaus Kriaučiūno vardo jauno visuomenės veikėjo premiją.

— Kanados laikraštis "The Record and Times", leidžiamas Ontario Brockvilleje, "Vacation 87" skyriuje išspausdino ilgą reportažą apie Petro Reginos meno galeriją "Nemunas", kurioje jis rengia parodą. Paroda atidaryta birželio 27 ir veiks iki rugpjūčio vidurio. Be to, P. Regina planuoja surengti daugiakultūrų festivalį liepos 18 - 19 ir rugpjūčio 15 - 16 Gananoque Recreation Centre.

NEIEŠKOMI KARO NUSIKALTĖLIAI

Žurnalas "Baltic News", Australijoje, atspausdino straipsnį apie sovietų karo nusikaltėlius, kuris dabar eina atsakingas pareigas Religinų reikalų tarnyboje Vilniuje.

Tai pulkininkas Petras Raslanas, kuris, kaip informuoja anglų kalba Australijoje leidžiamas žurnalas, dalyvavęs lietuvių žudynėse Rainių miškelyje.

1941 m. birželio 24 - 25 dienomis sovietai čia žiauriausiu būdu nukankino ir nužudė 73 lietu-

vius, tariamus politinius kalinius. Nužudytų vadinamųjų politinių kalinių tarpe buvo nemažai nepilnamečių moksleivių ir skautų.

Nužudytųjų kūnai buvo taip žiauriai sužaloti, kad iš 73 lavonų tikait 27 galėjo būti atpažinti. Žudynių kaltininkų iki šiol niekas nepasirūpino nubausti, rašo žurnalas. Priešingai, vienas jų — pulkininkas Raslanas — eina atsakingas pareigas Religinų reikalų taryboje Vilniuje. Ši taryba tvarko Lietuvos katalikų Bažnyčios reikalus.



Los Angeles miesto burmistras Tone Bradley kapų puošimo iškilnėse Los Angeles karių kapinėse gegužės 25 dėkoja solistui Antanui Polikajui ir akompaniatori Onai Metrikienai už giesmes. Iškilnių daliai vadovavo Vytautas Vidugiris, šventės rengimo komiteto vicepirmininkas. Burmistras Bradley buvo pagrindinis kalbėtojas.



Lietuvių Bendruomenės Las Vegas apylinkės pirm. Joan Odienė su LB krašto valdybos vicepirm. Juozu Kojeliu XII tarptautiniame festivalyje gegužės 3. Lietuviai turėjo savo sekciją su virtuve, tautiniais rankdarbiais, plakatais.



Dalis Los Angeles spindulio šokėjų, kurie atliko programą Las Vegas XII Tarptautiniame festivalyje. Dešinėje — Vytas Bandziulis, aiškinęs šokių prasmę. Nuotr. J. Odienės

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių Diena, 34-tą kartą surengta Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, praėjo sėkmingai. Dalyvavo daug žmonių iš plačiosios Californijos. Puikiai pasirodė solistė Aldona Stempuzienė iš Clevelando ir solistas Antanas Pavaris. Solistams akomponavo komp. Raimonda Apeikytė. Mokyklos patalpose vyko įvairaus meno parodos. Geriausią pasisekimą turėjo Genė Popelienė, iš Brooklyno, N.Y., atvežusi įvairių medžio drožinių, gintarinių papuošalų, lietuviškų juostų. Loterijoje buvo leista laimėti 1000 dol. grynais. Parapijos komiteto nariai vedė visą tvarką, o Violeta Dudorienė su būriu šeiminių visus vaišino gardžiais lietuviškais valgiais. Šis renginys parapijai davė 2,801 dol. gryno pelno.

Prel. J. A. Kučingui švenčiant kunigystės 50 metų sukaktį gegužės 31, visas iškilmes video juostoje įamžino prof.

Aloyzas Razutis. Ta proga salę skoningai dekoravo režisierius Petras Maželis ir aktorius Vincas Dovydaitis.

Popiežius Jonas Paulius II rugsėjo mėn. lankysis Los Angeles, CA. Aukos dvišias mišias, kurioms bus reikalingi bilietai. Duodama anketa, o bilietai bus traukiami ir gaus tik laimingieji numeriai. Taip bus ir lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje.

Gegužinė, organizuojama LB Santa Monica apylinkės, įvyks liepos 12, sekmadienį, 1 val. popiet Marcelės Vaičienės sodyboje, Santa Monica, Calif.

Skautų Ramiojo Vandensyno Rajono valdyba praneša, kad šių metų skautų vasaros stovykla vyks liepos 25 — rugpjūčio 8. Vilkiukai ir paukštytės stovyklaus pirmąjį savaitę.

Ateitininkų vasaros stovykla vyks prie Santa Barbara miesto rugpjūčio 16 - 23. — L. Ž. K.

WORCESTER, MASS.

"Taupos" skyrius

Maironio Parko patalpose gegužės 16 įvyko lietuvių kredito unijos "Taupos" Worcesterio skyriaus susirinkimas.

Vadovavęs P. Molis trumpai paaiškino apie įsteigtą skyrių ir pakvietė "Taupos" pirm. R. Veitą padaryti pranešimą.

R. Veitas išsamiai paaiškino apie lietuvių kredito unijas, kurių yra Amerikoje Kanadoje. Lietuvių kredito unija "Kasa" Amerikoje yra gana stipri, turi savo skyrus keliuose miestuose. Kredito unijos atlieka didelę paskirtį ir dėl to auga. "Taupa" yra vedama labai sąžiningai ir ekonomiškai. Į ją įdėti pinigai yra apdrausti iki 100,000 dol. tautinėje kredito unijos administracijoje ir veikia pagal jos nuostatus.

R. Veitas prašė remti "Taupą" ne tik investuojant, bet ir naudojantis paskolomis "Taupa" jau turi apie 4 milijonus dol. indėlių ir savo skyrius ne tik Worcester, bet ir Brockton. Pageidavo, kad skyrius nors vieną dieną savaitėje teiktų patarnavimus savo nariams. Paminėjo, kad kredito unijų nariai balsuojant turi tik vieną balsą, nežinint indėlio didumo ir tik nariai sprendžia jos reikalus. Tad nėra pavojaus, kad kas nors "Taupą" užvaldytų.

Baigdamas supažindino su kartu atvykusiais "Taupos" darbuotojais: Izbicku, Izbickiene, Karosiene ir kontrolės komisijos nariu Januška.

P. Molis padėkojo R. Veitui už tokį išsamų pranešimą ir paprašė Worcesterio skyriaus vedėją R. Jakubauską padaryti pranešimą apie šį skyrių.

Vedėjas priminė, kad skyrius turi 20 narių. Kvietė rašyti naujus, nes atidaryti sąskaitą galima jau su 20 dol. Padėti pinigai yra saugūs, nes "Taupa" vedama labai kruopščiai ir sąžiningai. Susirinkimo metu įstojo 6 nauji nariai.

Suinteresuotieji "Taupos" reikalais gali kreiptis adresu: Romas Jakubauskas, 14 Nancy Dr., Auburn, Mass. Telef. 832-6682.

P. Molis padėkojo visiems ir pakvietė pasivaikšioti paruoštais užkandžiais.

Maldos vaju

ALRK Moterų Sąjungos 5-tos kuopos narės, stengdamosi giliau įprasminti Lietuvos krikšto sukakties minėjimą, arkivysk. Jurgio Matulaičio paskelbtą palaimintuoju bei prisimenant Šv. Tėvo paskelbtus Marijos metus, kiekvieną sekmadienį nuo š.m. birželio 14 iki 1988 rugpjūčio 15 Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje 9:35 val. ryto kalba rožančių.

Jos kviečia visus jungtis į bendrą maldą. O tai padaryti galime, nes gyvename laisvėje.

Padovanota vėliava

ALRK Moterų Sąjungos 5-ta kuopa nupirko ir padovanojo Šv. Kazimiero parapijos bažnyčiai Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejui prisiminti specialią vėliavą, kuri jau kabo bažnyčioje.

Koncertas ir pietūs

Pirmas kultūrinis renginys po vasaros atostogų įvyks rugsėjo 13, sekmadienį, 1 val. popiet Maironio Parko patalpose. Tai koncertas — pietūs, kuriuos rengia Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seselių rėmėjai.

Mėninę koncerto programą atliks jaunų lietuvių kvartetas "Sutartinė" iš Toronto.

Ypatinga graduantė

ALRK Moterų Sąjungos garbės pirmininkė Julia Mack šiais metais baigė studijas Worcester State kolegijoje ir gegužės 16 gavo bakalaurą laipsnį iš studijų apie miestų žmonių padėtį

(urban studies). Taip pat ji buvo išrinkta, jos vardas įtrauktas į knygą "Who's Who Among Students in American Colleges and Universities".

Julia Mack į Moterų Sąjungos 5-tą kuopą įstojo 1944 m. Būdama nepaprastai energinga, greitai įsijungė į kuopos veiklą. Valdyboje užėmė įvairias pareigas. Išrinkta apskričio pirmininke, o netrukus ir centro. Šiose pareigose su pertraukomis išbuvo 14 metų.

Pagrindiniai pertvarkė Moterų Sąjungos įstatus, lėšų fondus ir t.t. Visur ir visada kelia Moterų Sąjungos vardą, nes nuo įstojimo į ją pašventė visas savo jėgas. Nenuilstama veikėja ir kitose socialinio, religinio ir kultūrinio gyvenimo srityse, ne tik lietuvių, bet ir svetimačių tarpe. Aktyviai reiškiasi ir politiniame gyvenime — respublikonų partijoje. Rūpinasi ir pavergtos Lietuvos reikalais. Daug yra padėjusi lietuviams po antrojo pasaulinio karo atvykusiems į JAV dirbti ir BALFE.

Būdama centro pirmininke ir turėdama apšiai darbo, nežūrint antros jaunystės amžiaus 1983 m. pradėjo studijas Worcester State kolegijoje. Ne tik studijavo, bet ir pavergtos Lietuvos vardą garsino tarpe studentų, profesorių kiekviena galima progą.

1985 m. per seimą pasitraukė iš ALRK Moterų Sąjungos pirmininkės pareigų, ir buvo suteiktas jai garbės pirmininkės titulas. Vykstant Laisvės statulos remontui, Julia Mack pradėjo Laisvės statulos remontui paremti lėšų telkimo vaju, pasiryžusi lietuvių tarpe šiam tikslui sutelkti 10,000 dol. sumą. Darbas buvo sunkus. 1986 m. vaju baigtas. Jos vardas pasiliko įamžintas Ellis Island salos muziejuje.

Štai gegužės 16 d. saulutei nepaprastai skaisčiai šviečiant, temperatūrai siekiant tik 40 laipsnių šilumos ir šiaurės vėjui negailestingai glostant veidus, 9 val. ryto jau rinkosi žmonės į Worcester State kolegijos didžiulę sporto aikštę pasidžiaugti savo šeimų, giminių, draugų mokslo metų užbaigimu ir gavimu įgytų diplomų, kitokių mokslo laipsnių.

Į pastatytą aikštę didžiulę palapinę atžygiavo 765 studentai, tarpe jų linksmai nusiteikusi 80 metų amžiaus Julia Mack — ALRK Moterų Sąjungos garbės pirmininkė.

Prieš pradėdant iškilmes kolegijos prezidentas P. D. Vairo išsireiškė, sakdamas, kad tarpe 750 su viršum studentų yra viena graduantė vyriausia amžiumi ir išmintingiausia — tai Julia Mack. Pasigirdo didžiausias plojimas ir šauksmas studentų tarpe. "Mano linkėjimas visiems — sakė ji, kad žmonės susiprastų ir daugiau atsirastų mano amžiuje, kurie pasinaudotų mokslu, nes mokytis ir vis daugiau žinių įsigyti niekada nėra pervėlu".

J. Mack dar yra pasiryžusi siekti magistrės laipsnio. Vaikai, įvertindami mamos pasiryžimą, suruošė jos pačios namuose šaunią puotą. Prikvietė daug svečių, jų tarpe ir miesto pareigūnų. Nežiūrint J. Mack 80 metų amžiaus, ji pilna energijos, naujų planų. Dieve padėk, visur užsibrėžtus darbus atlikti.

ISICIJO MAGISTRO LAIPSNĮ

Bernadeta Miliauskaitė-Harris pabaigė studijas Worcester State kolegijoje ir gegužės 16 d. gavo Master's of Education Degree with a Concentration in Spanish.

Bernadeta yra naujųjų ateivių Juozo ir Janinos Miliauskų duktė gimusi Worcester. Lankė Šv. Kazimiero pradžios mokyklą,

Jėzaus Vardo aukštesniąją (high school). Priklausė National Honor Society. 1974 m. pradėjo studijas Assumption kolegijoje. Baigė 1978 m. Magna Cum Laude. Studijavo užsienio kalbas, per visus keturis metus buvo ant Dean's List. Studijuodama, kaip sąmoninga lietuvaitė buvo įsijungusi į lietuvišką veiklą, baigė Aušros Vartų šeštadieninę mokyklą, kurioje vėliau šešis metus dirbo kaip mokytoja. Pasirinko užsienio kalbų mokytojos profesiją. Dirbo Natick mieste aukštesnėje mokykloje (high school). Jai patinka dirbti su jaunimu. Yra aplankiusi Ispaniją. 1981 m. vasarą lankė University of Arizona suruoštus kursus Guadalajara, Mexico. 1984 m. vadovavo studentų grupei į Puerto Rico. Šalia mokytojos pareigų Bernadeta vakarais gilino studijas Worcester State kolegijoje.

1986 m. iškėlė už Caleb Harris, bet savo užsibrėžto tikslo įsigyti Master's Degree neatsisakė ir pradėjusi vedybinį gyvenimą. Pasiryžime ištėsėjo. Pasilik miela Bernadeta visą gyvenimą tvirta pasiryžimuose. Priklauso ALRK Moterų Sąjungos 5-tai kuopai.

APDOVANOTA

Gailestingoji sesuo Brita Meiluvienė yra apdovanota 1987 President's Volunteer Action Award Citationist. Šiam apdovanojimui ją rekomendavo Massachusetts Aklųjų Sąjungos direktorius.

Brita Meiluvienė savo profesijoje dirbo Šv. Vincento ligoinėje. 1974 m. pergyveno operaciją, po kurios prarado regėjimą. Turėjo atsisakyti savo profesijos, nežinint jos jauno amžiaus. Buvo skaudi tragedija visai šeimai, bet ypatingai jai pačiai pasilikant visą gyvenimą be šviesos kibirkštėlės, tačiau Brita nepalūžo šiame skausme. Pasiryžo grįžti į gyvenimą tokia, kokia ji yra. Būdama gailestinga sesuo pastoviai skaito paskaitas gydytojams, gailestingoms seserims, studentams ir kitiems įvairių grupių žmonėms supažindama juos su regėjimo netekusių žmonių gyvenimu, o sveikiesiems kaip apsaugoti nuo tos skaudžios nelaimės. Kalba ir akliems su didžiausiu pasišventimu ir pasiaukojimu norėdama į jų gyvenimą įnešti didesnę šviesos gyvenimo vilties kibirkštelę. Šiam darbui B. Meiluvienė per mėnesį praleidžia daugiau kaip 80 valandų.

Priklauso Massachusetts aklųjų sąjungai, kitiems įvairiems komitetams. Gauna įvairių apdovanojimų iš organizacijų už jos savanorišką pasišventimą šiam artimo meilės darbui. Šiais metais buvo išrinkta iš daugiau kaip 2,000 asmenų minėtam apdovanojimui gauti.

B. Meiluvienė priklauso Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopai ir apdovanota Šaulių Žvaigždės medaliu. Narė Moterų Sąjungos 5-tos kuopos, visada aktyviai dalyvauja. Išaugino sūnų Eduardą, Jr. Jis sukūrė lietuvišką šeimą ir jau B. Meiluvienė džiaugiasi pirmuoju vaikaičių Antanuku. Linkiu ir toliau su tokia meile ir

pasiaukojimu darbuotis visų, bet ypatingai regėjimo netekusių žmonių gerovei.

Po koncerto

Maironio Parko didžiojoje salėje gegužės 2 įvyko Šv. Kazimiero parapijos vyrų choro, vadovaujamo muzikės O. Keršytės, šaunus koncertas.

Svečių prisirinko pilna salė. Juos visus pasveikino choristas R. Jokubauskas, kuris pravedė visą programą.

Svečiams plojant, choristai įžygiavo salėn ir choro pirmininko Algio Glodo lydimą dirigentę muzikė O. Keršytę.

Koncertas pradėtas "Šiluvos Marija"—A. Mikulskio giesme, atžymint jubiliejinius Lietuvos krikšto metus ir arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikaciją. Dvi dainos dedikuotos Maironio Parko pirmininkui K. Adomavičiui (kuris yra taip pat choro garbės pirmininkas) ir jo žmonai. O besitartinčiai Motinos diena liudies daina "Motinėle" — buvo paskirta visoms motinoms. Pirmoji dalis baigta A. Makačino kompozicija "Gimtinė", — solo partiją dainavo V. Roževičius.

Antroje dalyje dainos skambėjo dar didingiau. Choro dirigentei O. Keršytei dedikuota I. Berlin "Always" sudainuota angliškai. Ir įspūdingo choro koncerto paskutinioji liaudies daina "Pajūry" dainuota E. Kolsowski, pritariant gitarai.

Dirigentė apdovanota raudo rūšių puokšte. Publikai plojant, bisui choras sudainavo St. Šimkaus "Oi, Lietuvos karvelėliai".

Koncertas įrodė, kad šis dainos vienetas yra didelis įnašas į Worcester lietuvių kolonijos visuomeninį, kultūrinį gyvenimą ir praturtina lietuviškas pamaldas giedojimu parapijos bažnyčioje.

Tiek muzikės — dirigentės O. Keršytės, tiek choristų pasiaukojimas lietuviškai giesmei ir dainai visuomenės yra labai vertinamas. Choristai, suprasdami choro vedėjos nelengvą darbą, padėkos ženklą gėlėmis apdovanojo jos mamytę Oną Keršienę. Taip pat buvo prisiminta ir gėlėmis apdovanotos mirusių choro narių našlės.

Maironio Parko pirm. K. Adomavičius tarė žodį, primindamas Lietuvoje gegužės mėnesio grožį ir choristų, ypač muzikės O. Keršytės atsidavimą lietuviškai dainai.

Programos vedėjas pareiškė padėką Maironio Parko pirmininkui ir vadovybei už teikiama įvairiopą globą chorui, o choro pirmininkas įteikė Teresei Adomavičienei pavasarių gėlių puokštę.

Maironio Parko virtuvės personalas visiems paruošė vaišes, prieš kurias maldą sukalbėjo Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. A. Miciūnas, MIC, choro globėjas.

Pasivaikšius visi linksminosi ir šoko.

J. M.



Dalis procesijos dalyvių birželio 13 Doylestown, Pa., maldos dienoje už Lietuvą. Nuotr. P. Ažuolo

KAUNIEČIAI LAIMĖJO EUROPOS TAURĘ

Šiomet nelabai sekėsi Kauno „Žalgiriai“ kovoti Europos kraštų nugalėtojų krepšinio taurės varžybose. Nors jie, bendrai paėmus, pasirodė netaip blogai: iš 26 valstybių komandų, užėmė penktą vietą.

Tačiau Lietuvos sporto mėgėjus pradžiugino kita Kauno komanda ir kitoje sporto šakoje. Tai Kauno „Granitas“, kuris šiemet dalyvavo Europos IHT rankinio taurės žaidimuose. Granitiečiams tai buvo pirmasis pasirodymas tokio masto varžybose ir mažai kas galvojo, kad jie galės čia net į finalą išsikopstyti, jau nekalbant apie taurės laimėjimą. Tačiau išėjo kitaip ir kauniečiams atiteko ši taip jau išsvajota taurė.

Pirmose rungtynėse Kaunas įveikė Suomijos ekipą 33-16 ir 26-16 (laimėtojas išvedamas pagal dviejų rungtynių įvarčių santykį (šiuo kart labai aukštą lietuvių naudai 59-34). Ir antrame susitikime lietuviai nesulaukė rimtesnio pasipriešinimo prieš Kopenhagos (Danijos) komandą ir laimėjo 28-17 ir 36-16 (64-31).

Net ir trečiasis priešininkas — Prahos „Slavija“ nesukėlė daug problemų ir prieš ją sukovota 26-16, 23-23 (49-39). Tada sekė viena iš geriausių Europos komandų — V. Vokietijos reprezentantai Gumerabaho atstovai. Jie Kaune buvo lengvai 22-12 įveik-

ti, tačiau Kėlnė prieš juos pralaimėta 17-26, nors bendra pasėkmė buvo lietuvių naudai 39-38.

Tokiu būdu buvo patekta į finalą, kur susitiktą su taip pat viena iš stipriausių Europos komandų — Madrido „Atletiku“. Madride rungtynės pasibaigė 23-23 ir viską turėjo nulemti gegužės 10 d. Kauno sporto halėje įvykęs susitikimas. Stebint 10 tūkstančių žiūrovų halėje ir milijonams prie televizorių įvairiose Europos valstybėse, ir šis susitikimas baigėsi lygiomis, kas atnešė taurę lietuviams (pagal turnyro nuostatus, kuomet susitikimų pasėkmė yra lygi, tai laimi ta komanda, kuri išvykoje pelnė daugiau įvarčių).

„Po šio įspūdingo laimėjimo kauniečiai rankininkai puolė sveikinti vienas kitą, džiūgaudami skraidino ant rankų komandos vyr. trenerį A. Skarbalių, o tribūnose ilgai netilo plojimai. Žiūrovai atsistojo karštai plojo rankininkams už jų ryžtą, už naują puslapį Lietuvos sporto istorijoje, — taip po baigminių rungtynių rašė Vilniaus „Vakarinės Naujienos“.

„Granitui“ per paskutines rungtynes Kaune įvairčius pelnė: Kaučikas — 9, R. Dumbliauskis ir A. Mockeliūnas — po 3, R. Valukas, V. Milašius ir V. Babarskas — po 1.

E. Šulaitis

“VAIDILUTĖS” DU VAIDINIMAI CHICAGOS JAUNIMO CENTRE

Neseniai įsikūrus Chicagos lietuvių teatras „Vaidilutė“ turėjo jau antrą pasirodymą: gegužės 3, sekmadienio popietę, Jaunimo Centro didžiosios salės scenoje pastatė net du vaidinimus.

Pirmas — tai Kosto Ostrausko vieno veiksmo drama „Čičinskas“, bet bent su 3 paveikslais. Čičinską vaidino jaunas, gabus aktorius Audrius Viktoras. Jam teko sunkiausia rolė: vaidinti mirusį bajorą Čičinską, bet daug veikiantį, tartum gyvas būtų, Vaidino puikiai, įtikinamai.

Taip pat gerai vaidino ir kiti artistai Edis Šulaitis, Viktoras Radvila ir profesionali artistė Laima Šulaitytė. Tik nežinia, ką autorius ar režisorius Darius Lapinskas norėjo šia drama pasakyti? Gal tai buvo poeto Maironio baladėje sukurto Čičinsko parodija?

Po 15 minučių pertraukos tie patys artistai, išskyrus naują, Danutę Rukšytę, vaidino Antano Gustaičio vieno veiksmo komediją „Kaip velnias prisiviliojo

Fortunato Klibo sielą?“ Ji turėjo taip pat bent tris paveikslus. Vaidinimas buvo įdomus, kiek priktas Chicagos lietuviškai publikai. Jis sukėlė žiūrovuose daug ir smagaus juoko.

Komedija su sarkazmu juokingai vaizduoja turtingą lietuvių Fortunatą Klibą, vedusį amerikietę Suzy. Iš jo juokiasi dvi poniutės: Šneikutė (L. Šulaitytė) ir Pleputė (D. Rukšytė) susėdusios kavinėje. Ten ateina išsigerti ir Fortunatas. Bet jos nekreipia į jį dėmesio ir toliau plepa sau.

O Fortunatas vis labiau geria. Jam tai prikašioja senutė tarnaitė Sazinė. Atvykusiam Kultūrininkui (A. Viktorai) prašyti aukų lietuviškiems reikalingams, Fortunatas girią savo lietuviškais paveikslais, papūga lietuviškom spalvoms, ir žodžiais bei savo vašingumu. Bet aukų neduoda. Tuoj siūlo išgerti. Ir pats greit nusigėręs sofoje užmiega, knarkia.

Iš Lietuvos atsikviesta mergina jauna žmonelė, rūpinasi irgi tik geru gyvenimu ir pigia erotine meile. Tačiau iš jo jos negauna. Nuėjęs su ja į restoraną, Fortunatas visai nusigeria... ir miršta. Atėjęs Velnias džiaugiasi prisiviliojęs sau Fortunato vėlę ir šoka tango su jo jaunąja žmonele.

Artistai buvo gerai įsijautę į savo roles ir puikiai jas atliko. Tik gal kiek per daug šaržuotai ir įprastinai. Publika jais gėrėjosi ir dažnai jiems plojo. O jos prisirinko netikėtai labai daug. Tai rodo, kad Chicagos lietuviai nori ir laukia gerų lietuviškų vaidinimų.

P.D.

— „Gintaro“ ansamblis, Toronte metiniame koncerte atliko įdomią programą pavadintą „Pavasario linksmybės“. Tema buvo paimta iš Donelaičio raštų, kur minimos lietuviškos Joninių ir Sekminių tradicijos. Santrauką iš Donelaičio Metų padarė Rasa Lukoševičiūtė-Kuriene, skaitymus atliko Ina Lukoševičiūtė, šoko, dainavo ansambliečiai ir solistas Rimas Paulionis.



Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šių metų abiturientai: Šilgalytė, Bublytė, Gelažytė, Kijauskaitė, Bankaitis ir Muliolis. Nuotr. V. Bacevičius

VYČIŲ SUVAŽIAVIMAS DETROITE

Lietuvos vyčių Vidurio-Centro apygardos suvažiavimas įvyko gegužės 15 - 17 Dearborn, Mich., Holiday Inn viešbutyje. Atvyko kuopų atstovai iš Dayton, Ohio, Cleveland, Ohio, Pittsburgh, Pa., Du Bois, Pa., Southfield, Mich., Saginaw, Mich., Chicago, Ill.

Penktadienį susipažinimo vakaras su gausiais dalyviais priminė, kad šis suvažiavimas bus sėkmingas.

Seimas buvo atidarytas šeštadienio rytą vietinės kuopos pirmininko Prano Buniko pasveikinimu. Pranė Petkus (Dayton, Ohio), MCD pirmininkė, atidarė susirinkimą. Tarp kitko ragino visus prisidėti prie visur minimų Lietuvos krikščionių 600 metų sukakties minėjimų. Taip pat ragino kiek galint gausiau dalyvauti arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos išklmėse Vatikane. Ypatingai visus ragino dalyvauti Lietuvos vyčių metiniame (74) seime, kuris įvyks Kansas City, KS, liepos 29-rugpjūčio 2.

Pas Cicero lietuvių

Cicero lietuvių kolonija, kadaise buvusi viena iš pirmiausių Chicagos apylinkėse, vis nenori pasiduoti, nors ir skaičiuoja yra gerokai sumažėjusi.

Svarbiausią mažėjimo priežastį sudaro amžinybės beveik kasdien iškeliaujantieji tautiečiai, nors dalis būna ir tokių, kurie sugalvoja pakeisti gyvenamąją vietą.

Gegužės 24 iš gyvųjų tarpo pasitraukė vienas iš veikliausių kolonijos gyventojų — muzikas ir mokytojas Juozas Kreivėnas. Gegužės 17 programa Šv. Antano parapijos salėje buvo prisimintas jau anksčiau gyvųjų eiles palikęs rašyt. Aloyzas Baronas, kurio vardo novelės konkurso premija čia buvo įteikta rašytojai Sonei Pipiraitė-Tomarienei.

Nežiūrint, kad tautiečių Ciceroje mažėja, bet čia dar vis gyvuoja dviejų L. Bendruomenių skyriai, rengiami tie patys minėjimai ir pan. Štai pirmąsias birželio mėnesio sekmadieniais du kartus iš eilės buvo praversti liūdnujų birželių įvykių sukačių prisiminimai, nors publikos juose abiejuose buvo nedaug.

Vienu iš džiugesnių reiškinų reikia laikyti faktą, jog Ciceros lietuviai atgaivino Chicagos lietuvių teatrinių gyvenimą, įsteigdami „Vaidilutės“ teatrą, kuris yra davęs tris premjeras ir pasirodęs Š. Amerikos lietuvių teatro festivalyje. Daugumas „Vaidilutės“ valdybos narių, o taip pat ir aktorių yra Cicero gyventojai. Šiomis dienomis teatras buvo inkorporuotas Illinois valstijoje „Chicago Lithuanian

Šeštadienį 2 val. popiet įvyko apygardos kėgliavimo (bowling) žaidimai Oxford salėje. Šiomet didžiąją premiją laimėjo Detroito 102 kuopa. Tą vakarą viešbučio salėje visi linksminosi vaišėmis ir dainuodami lietuviškas liaudies dainas, kurioms muziką suteikė Jonas Stanevičius smuiku, Jonas Aukštikalnis armonika ir Jonas Ciuffini bass fiddle.

Sekmadienio rytą visi rinkosi Šv. Antano bažnyčion mišioms, kurias aukojė kun. Alfonsas Babonas. Choriui dirigavo Stasys Slizys.

Po mišių bažnyčios apatinėje salėje delegatai ir svečiai vaišinosi skaniu lietuviškai pagamintu maistu. Visi išvyko iš seimo su linksmomis išpučiais pasiryžę tarnauti Dievui ir tėvynei ir kuo uoliausiai skleisti lietuviybę ir Lietuvos išlaisvinimą.

Kitas Lietuvos vyčių Vidurio-Centro apygardos suvažiavimas įvyks Dayton, Ohio.

Vincas Gražulis

DR. KAZIO MARTINKAUS POMIRTINIS STIPENDIJŲ FONDAS

Biochemijos dr. Kaziui Martinkui 1984 m. sausio 13 d. mirus, jo šviesaus atminimo įamžinimui yra įsteigtas stipendijų fondas. Stipendijų fondą įsteigė jo tėvai, sesuo ir artimi draugai. Stipendijų fondas inkorporuotas Illinois valstijoje 1985 m. kovo mėn. Iš fondo procentų kiekvienais metais bus skiriamos stipendijos lietuvių kilmės studentams, studijuojantiems mokslinio tyrinėjimų ir li-tuanistikos srityse.

1986 m. lapkričio 15 d. stipendijos fondo komisija, susidaranti iš a.a. dr. Kazio Martinkaus tėvų ir sesers, chemiko dr. Vytauto Naručio, chemijos inžinieriaus Richard Jambor, finansininko Sauliaus Mikaliuko („Nida Mortgage Corp.“ įsteigėjo ir prezidento) ir psichologo dr. Algio Norvilo, apsvačiusi gautus stipendijų prašymus, nutarė skirti dvi stipendijas:

1. Arvydui Žygui, University of Illinois at Chicago chemijos doktorantui — 1000 dol.

2. Avai Butrimaitėi, Toronto University Kanadoje studijuojančiai molekulinę biologiją — 500 dol.



Ava Butrimaitė

Suinteresuotieji stipendijas gauti 1987 m. prašymus gali siųsti: Kristina Martinkus, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, Illinois 60629 U.S.A.

— Punsco lietuviai suorganizavo choreografinį ansamblį „Jotva“, kuris veikia prie Punsco lietuvių kultūros namų. Ansamblis sudarytas iš jau veikusios ilgesnį laiką tautinių šokių grupės, kuriai vadovavo Juozas Maksimavičius, Petronėlė Jakimavičienė, Aldona Leončikaitė ir mokytojas Algis Uzdila. Toji grupė dažnai talkino „Punios“ ir „Suduvos“ ansambliams ir kaimiškai kapelai „Klumpė“. choreografiniame „Jotvos“ ansamblyje bus šokėjai, dainininkai, muzikantai ir skaitovai. Ansamblyje yra trys šokėjų grupės: suaugusiųjų grupei vadovauja Algis Uzdila, jaunimo — Jūratė Kardauskaitė, vaikų — Alicija Uzdilienė.



Clevelando lietuviai su Ohio valstybės seimo pirmininku Vern Riffe. Iš k. inž. R. Kudukis, Vern Riffe, V. Rociūnas ir kun. G. Kijauskas, SJ. Nuotr. V. Bacevičius

IŠ VISUR

— Kanados lietuvių fondo tar-yba, išrinkta 1987 gegužės 3, turėjo pirmą posėdį birželio 15, kuriame buvo išrinkti valdomųjų organų pareigūnai ir sudarytos atitinkamų sričių komisijos. Tarybos pirmininku išrinktas dr. A. Pacevičius, sekretore S. Barsėnaitė. Valdyba sudaryta iš šių narių: pirm. H. Stepaitis, vicepirm. E. Čuplinskas, sekr. V. Pacevičius, ir dr. S. Čepas, narys A. Bersėnas, V. Pacevičius ir L. Matukas. Šiuo metu lietuvių fondo kapitalą sudaro 850,000 dol.

— Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, Calif., buvo Kapų puošimo šventės Los Angeles karių kapinėse rengimo komisijos kopirmininkas ir vadovavo iškilmių programos daliai. Jo pakviestas, Amerikos himnų, „God Bless America“ ir „Beyond the Sunset“ giesmę giedojo solistas Antanas Polikaitis, akomponuojant komp. Onai Metrikienei. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Los Angeles burmistras Tom Bradley.

— Adelaidės lietuviai gegužės 22 paminėjo dvigubą savo kape-liono kun. Juozo Petraičio, MIC, sukaktį: 35 metų kunigystės ir 40 metų vienuolinio gyvenimo. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas N. Masiulytės-Stapleton. Vaišės buvo surengtos parapijos salėje.

— Režisierė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, grįžusi iš Edmontono, kur vaidino kanadiečių teatre, su savo dramos teatru „Aukuru“ pastatė Antano Gustaičio „Sekminių vainiką“. Vaidino K. Bungarda, M. Kalvaitienė, A. Mingėla, L. Liaukutė, O. Stanevičiūtė, M. Štanevičius, O. Žukauskaitė, R. Miltenis, A. Rudaitis ir T. Kekys. Vaidinimas buvo Hamiltono gegužės 24.

— Solistė Gina Čapkauskienė gegužės 3 dainavo Joliette, Que., mieste pagerbti buvusiam ministeriui Roch Lasalle. Gegužės 10 solistė giedojo italų Notre Dame de Consolata bažnyčioje teikiant sutvirtinimo sakramentą. Ji taip pat atliko dalį programos gegužės 9 Motinos dienos renginy etninėms grupėms Botanikos sode.

— Manigirdo Motiekaičio fortepiono, vargonų ir dainavimo studijos koncertas įvyko Jaunimo Centro didžiojoje salėje Chicagoje, gegužės 29.

— Montrealyje, McGill universiteto humanitarinių mokslų fakultetas baigė mokslo metus diplomų įteikimu Place des Arts didžiojoje salėje birželio 11. Tarp daugelio baigusiujų buvo 5 lietuvaitės, kurios gavo diplomus: Marija Adamonytė baigė politinius mokslus, Daiva Plečaitytė-Lapienė — moderniąsias kalbas, Živilė Jurkutė, Irena Ražanaitė, Kristina Linda Sadauskaitė — psichologiją.

— Tautinių šokių grupės „Atžalynas“ turėjo Toronto Lietuvių namų salėje gegužės 2 metinį koncertą. Šoko trys grupės — jauniausia, vidurinė ir vyriausia. „Atžalynas“ šiuo metu turi 80 šokėjų ir ateinančiais metais žada pasirodyti tautų festivalyje Šveicarijoje ir gal net kituose Europos kraštuose.

— „Nepriklausomos Lietuvos“ laikraščio paremti balius įvyko gegužės pradžioje Aušros Vartų parapijos salėje Montrealyje, Kanadoje. Koncertinėje dalyje dalyvavo solistai ir profesionalai šokėjai.



Irene Sankus, ilgametė Lietuvos vyčių narė, staiga mirė birželio 22 Chicagoje. Prie vyčių priklausė per 35 metus. Buvo uoli kuopoje, apskrityje ir centro valdyboje. Kelerius metus redagavo Vyties žurnalą. Buvo viena iš vyčių fundacijos direktorių. Alto valdyboje Chicagoje atstovavo vyčiams. Priklausė prie Chicagos Marijos Gimimo parapijos ir Lietuvos vyčių 112 kuopos.



J Palangą ir J Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos J Panevėžį ir J Druskininkus.

1987 M KELIONĖS Į LIETUVĄ 15 - 20 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Liuksemburgas

Kelionė 1103 — lapkričio 3 - 17 — \$1,129
Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Liuksemburge 1

15 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 101 — spalio 1 - 15 — \$1,679

Kelionė 128 — Naujų Metų sutikimas

Gruodžio 28 - sausio 10 — \$1,499

Vilniuje 10 dienų, Helsinky 2

16 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 805 — rugpjūčio 5 - 20 — \$1,799

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 30 — \$1,699

Vilniuje 10 dienų, Varšuvoje 3

19 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija, Švedija

Kelionė 805S — rugpjūčio 5 - 23 — \$2,179

Vilniuje 10 dienų, Maskvoje 2, Leningrade 2,
Helsinky 1, laive Baltijos jūroje 1, Stockholme 1

10 - 15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva ir Suomija

Kelionė 921H — rugsėjo 21 - 30 — \$1,549

Vilniuje 7 dienos, Helsinky 1

13 dienų — Lietuva ir Rusija

Kelionė 818 — rugpjūčio 18 - 30 — \$1,559

Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Leningrade 2

13 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija

Kelionė 810 — rugpjūčio 10 - 21 — \$1,749

Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2

15 dienų — Lietuva, Rusija, Vengrija, Čekoslovakija

Kelionė 921 — rugsėjo 21 - spalio 5 — \$1,879

Vilniuje 7 dienos, Maskvoje 2, Budapešte 2,
Prahoje 2

11 - 13 DIENŲ KELIONĖS SU 5 DIENOMIS LIETUVOJE

11 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 915W — rugsėjo 15 - 25 — \$1,479

Vilniuje 5 dienos, Varšuvoje 3

13 dienų — Lietuva, Rusija, Italija

Kelionė 920 — rugsėjo 20 — spalio 2 — \$1,829

Vilniuje 5 dienos, Maskvoje 2, Romoje 4 su
dienos išvyka į Florenciją

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

A Radiance in the Gulag: the Catholic Witness of Nijolė Sadūnaitė \$6.00

When the Soviets Came... by R. R. Raid \$12.00

The Chosen People a Look into the Past. by D. Ralys \$12.00

Samogitia by Chas. T. Pichel. \$8.00

The Baltic Nations by Br. Kaslas \$12.00

Postage add \$1.00 for each book.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu apdangalu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas - Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip



INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja
1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8705 Rugpjūčio 14 d.
Iš New York'o / Boston'o \$1,825.00
Iš Chicago's \$1,925.00
Iš Cleveland'o \$1,895.00
Iš Detroit'o \$1,915.00
Iš Tampa's \$1,969.00
Iš Los Angeles / Seattle \$2,025.00
Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Stockholm'e
Pilnos kelionės priedas \$170.00

NR. 8706 Rugsėjo 18 d.
Iš New York'o / Boston'o \$1,695.00
Iš Chicago's \$1,795.00
Iš Cleveland'o \$1,769.00
Iš Detroit'o \$1,789.00
Iš Tampa's \$1,839.00
Iš Los Angeles / Seattle \$1,895.00
Sutrumpintos kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje,
10 naktų LIETUVOJE, 1 naktis Copenhagoje.
Pilnos kelionės priedas \$140.00

NR. 8707 Lapkričio 6 — lapkričio 22 d. — OPEROS IŠVYKA
Iš New York'o \$1,950.00
Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys,
Leningradas 3 naktys, Budapešt'as 3 naktys, Copenhaga
3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų.
Pageidaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiimsime brošiūras.
Tarpininkaujame perkantiems automobilius.
Padedame sutvarkyti dokumentus išvykimams.

G.T. International, Inc. 10401 Roberts Rd.,
Palos Hills, IL 60465
Tel: (312)430-7272

LIETUVIŲ KALBA NAUJI LEIDINIAI

A. Paškus, Krikščionis psichologinėje kultūroje. \$5.00.
J. Keliuotis. Dangus nusidažo raudonai (kietais applanais) \$15.00. Minkštais viršeliais \$10.00.

J. Gliuda. Ganytojas ir vilkai. Istorinis romanas (kietais viršeliais) \$11.00

Maironis. Nuo Birutės Kalno (poema) \$6.00

J. Rūtenis. Vaivos Juosta. Eilės ir dialogai. (kietais viršeliais) \$6.00

P. Orintaitė. Legendų liepsnos. Poemos (kietais applanais) \$6.00

Persiuntimui pridėdama \$1.00. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip



Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol., 3 colių pasidabruotas — 35 dol., 3 colių paausotas — 40 dol., pusantro colio bronzinis — 15 dol., pusantro colio gryo sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridėdama 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130



Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1987 m. balandžio ir gegužės mėnesiais:

19,000 K dol. a.a. Jurgio Strazdo palikimas, Mississauga, Kanada (iš viso 19,000 K. dol. ir 2,000 US dol.).
340.20 dol. Didžiosios Britanijos Lietuvių sąjunga, per Balį Butrimą (iš viso 2,108.76 dol.).
200 dol. Raimundas ir Danutė Korzonai, Chicago, IL (iš viso 1,400 dol.).
100 dol. a.a. Stasio Barzduko atminimui — JAV LB' Clevelando apylinkės valdyba, per Vincą Cecį (iš viso surinkta 884 dol.).
60 dol. Antanina Čėjauskienė, Omaha, NE (iš viso 204.50 dol.).
25 dol. ALRK Moterų sąjungos kuopa 20, per Josephine Kilkus, Chicago, IL; ALRK Moterų sąjungos kuopa 70, Westville, IL, per Julia Bednar.

20 dol. J. L. ir Irene Stankevičiai, Buenos Aires, Argentina.
PLB valdyba ir PLB Fondo vadovybė labai dėkinga visiems aukotojams už PLB LITUANISTIKOS KATEDROS įsteigimą. PLB

Fondo vadovybė savo darbą tęsia toliau ir prašo Jūsų aukų bei testamentinių palikimų PLB LITUANISTIKOS KATEDROS ateities darbams ir papildomoms studijoms. Dabar gaunami pinigai bus laikomi specialiaame Stasio Barzduko vardo fonde ir skiriami Katedros plėtimui, kitų lietuvių profesorių atskaitimui specialioms paskaitoms, lituanistikos seminarų bei leidinių ruošimui ir panašiai.

Visos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių JAV ir Kanadoje, ID No. 36-3097269. Prašom čekių rašyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60638.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas
Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

Darbininkui paremti aukojo

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

30 dol. — G. Stankūnas, Greenwich, Conn.

20 dol. — L. Simanavičius, Poughkeepsie, N.Y.

Po 15 dol. — L. Sinus, Massapequa, N.Y., J. Bruožis, Worcester, Mass., V. Didžbalis, St. Petersburg, Fla.

Po 10 dol. — D. Venclauskaitė, Wolcott, Conn., J. Tiškus, Greenwich, Conn., dr. B. Balčiūnas, Baltimore, Md., D. Kojelytė, Addison, Ill., L. Baltrušaitienė, Chicago, Ill., R. Mack, Cocksackie, N.Y., L. Ragas, Bloomingdale, Ill., L. Kurkulis, Rochester, N.Y., J. Sodaitis, Ormand Beach, Fla., J. Kiaušas, Harrison, N.J., A. Drazdys, Baltimore, Md., E. Oksas, Baltimore, Md., A. Keršis, Worcester, Mass., A. Lawler, Westminster, Md., P. Grušas, Agoura, Calif., L. Setikas, Franconia, N.H., A. Jarmus, Clark, N.J., A. Rubonis, N. Haledon, N.J., E. Liobe, Woodhaven, N.Y., L. Kulikauskas, So. Ozone Park, N.Y.

Po 5 dol. — M. Minikauskas, Westboro, Mass., V. Palubinskas, Cleveland, Ohio, A. Pietaris, Kearny, N.J., A. Dailidis,

Osterville, Mass., G. Everett, Williamstown, Mass., dr. W. Vaitkus, Worcester, Mass., R. Novak, Los Angeles, Calif., V. Kybartas, Hamilton, Ont., Lithuanian Athletic Club, Brooklyn, N.Y., V. Kligys, Edison, N.J., Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., R. Legeckis, Silver Spring, Md., Dr. J. Skučas, Hilton, N.Y., A. Biliūnas, Lake Park, Fla., J. Sirusaitė, Elmhurst, N.Y., R. Remeza, Ozone Park, N.Y., D. Garbus, New York, N.Y., V. Liulevičius, Chicago, Ill., B. Pauliūlonis, Cicero, Ill., H. Johnson, Richmond Hill, N.Y., E. Pavelites, Brooklyn, N.Y., N. Cirtautas, Wyandotte, Mich., V. Strolia, Fair Lawn, N.J., dr. R. Giedraitis, Los Angeles, Calif., dr. S. Vydas, State College, Pa., D. Draugelis, Hartford, Conn., M. Kvedaras, Islin, N.J., A. Jezukevičius, Worcester, Mass., J. Yurkus, Rochester, N.Y., V. Beleckas, Sunny Hills, N.Y., I. Kusklikis, Grand Rapids, Mich., P. Budvidis, Hamilton, Ont., R. Šidlauskas, Richmond Hill, N.Y., J. Dailys, Windsor, Ohio, A. Andrusis, Belle Mead, N.J., C. Savickas, Worcester, Mass., L. Jankauskaitė, Brooklyn, N.Y., A. Šimkus, Mahwah, N.J.

Po 2 dol. — V. Dėdinas, Jacksonville, AR, M. Tamulis, Keene, N.H., T. Boyce, Walpole, Mass.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 62 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.



Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskrities suvažiavime Aušros Vartų parapijoje kalba Pranas Petrauskas — vyčių centro valdybos pirmininkas. Prie stalo sėdi iš k.: Konstancija Siatsis, Jonas Adomėnas vyčių Vidurio Atlanto apskrities pirmininkas, kun. Vytautas Palubinskas, Aušros Vartų parapijos, Manhattan, N.Y. klebonas. Nuotr. D. Bulvičiūtės

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO ATLANTO SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos vyčių Vidurinio Atlanto apskrities suvažiavimas įvyko birželio 7 Aušros Vartų parapijoje, Manhattan, N.Y. Seimininkais buvo vyčių 12 kuopa.

Seimą atidarė Vid.-Atlanto apskrities pirmininkas Jonas Adomėnas ir pakvietė kleboną kun. Vytautą Palubinską sukalbėti invokaciją.

Vyko trumpas Baisiojo birželio minėjimas. 12 kuopos pirmininkas Edmundas Cook kalbėjo apie 1940 metų deportacijas. Aktorius Juozas Boley-Bulevičius labai jautriai deklamavo Bernardo Brazdžionio eilėraštį „Aš čia — gyva“. Minėjimas baigtas „Lietuva brangi“.

Posėdį pradėjo pirmininkas Jonas Adomėnas savo pranešimu. Po to vyko valdybos narių, komitetų pirmininkų ir kuopų pirmininkų pranešimai.

I Kansas City vyčių seimą išrinkti delegatai: Anna Dudavits iš Scrantono 74 kuopos ir Dalia Bulvičiūtė iš Manhattan 12 kuopos.

Priimtos nominacijos apskrities valdybos rinkimam, kurie įvyks rugsėjo mėn. Pittston, Pa.

Posėdžiui baigiantis pasirodė apskrities dvasios vadas prel. Pranas Bulovas. Atsipašė, kad pavėlino. Visi suprato sekmadienio ryto kunigų pareigas. Pranešime, tarp kitko, ragino melstis į šv. Dvasią prašant ištvermės toliau veikti Dievui ir Tėvynei.

Tarp dalyvių buvo centro valdybos pirmininkas Pranas Petrauskas, kuris pasveikino dalyvius.

Po posėdžio visi buvo pavaišinti bei pradžiuginti gausia loterija.

Dalia Bulvičiūtė

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis įvyko šeštadienį, birželio 6, Viešpaties Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth, N.Y. Dalyvavo centro valdybos pirmininkas Pranas Petrauskas ir apie 35 valdybos bei įvairių komitetų pirmininkai bei garbės nariai, kurie, atvyko iš Chicagos, Syracuse, Philadelphijos bei kitų vietovių.

Pirmininkas Petrauskas atidarė susirinkimą ir pakvietė Tėv. Antaną Jurgelaitį, OP, centro valdybos dvasios vadą sukalbėti invokaciją. Visus pasveikino parapijos klebonas prel. Pranas Bulovas. Taip pat sveikino Maspetho 110 kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas.

Buvo aptarta įvairių vyčių veikla. Išklausyti valdybos reportažai. Garbės narė Loreta Stukienė pranešė apie 600 metų Lietuvos krikščionybės medalių išpardavimo progresą. Vicepirmininkas Algirdas Budreckis kalbėjo kaip mes turime reaguoti į prieš mus nukreiptus etniškus „juokus“. Finansų sekretorė Mary Kober pranešė, kad vyčiai turi per 60 kuopų, 4 apskritis ir 4500 su viršum narių.

Vyčių istorijos spausdinimo fondo pirmininkė, garbės narė Elena Šaulytė pranešė istorijos rašymo progresą. Autorius yra kun. William Wolkovich iš Norwood, Mass. Aptartas vyčių seimas, kuris įvyks liepos 30 - rugp. 2, Kansas City, Kansas. Taip pat buvo aptarta vyčių organo Vytis redaktoriaus reikalai. Lietuvos 600 metų krikščionybės iškilmėse, šv. Tėvui bus įteiktas arkivyskupo Matulaičio portretas, sukurtas kazimierietės se-

sers Mercedes.

Valdyba buvo labai šiltai ir vaišingai priimta Maspetho 110 kuopos. Už ką, uždarydamas posėdį pirmininkas nuoširdžiai padėkojo.

Kitas centro valdybos susirinkimas bus Kansas City prieš seimą.

—Dalia Bulvičiūtė

TAUTYBIŲ FESTIVALIS JERSEY CITY, N.J.

Devintas metinis New Jersey etnis festivalis įvyks rugsėjo 12 - 13, šeštadienį-sekmadienį, nuo 12 val. dienos iki 6 val. vak. Liberty State parke, Jersey City.

Stalai eksponatams bus duodami nemokamai uždarbio nusiėmimo organizacijoms, kurios norės demonstruoti savo etninį meną, maistą, dirbinius, o taip pat demonstruoti savo kultūrinę veiklą.

Aplikacijos formos ar tai būtų organizacijom ar privatiem menininkam, suteikiamos Juhan Simonson įstaigoje, kreipiantis adresu: Juhan Simonson, Direktor, Office of Ethnic Affairs, N.J. Department of State, CN 300 States House, Trenton, N.J., 08625. Tel. 609 984-7145.

Festivalis vyks salėje ir aikštėje prie Liberty State Park. Šių metų festivalio tema „We the People-Together“.

Festivalis ruošiamas ryšium su JAV Konstitucijos 200 metų sukaktimi.

KEARNY, N.J.

Mokslo metų užbaigtuvės

Čia Skausmingosios Mergelės Marijos lietuvių parapijos mokyklos patalpose veikianti šeštadieninė Dr. Vinco Kudirkos mokykla gegužės 23 užbaigė mokslo metus. Juos pradėjus, buvo daug būkštauta dėl mažo mokinių skaičiaus ir mokyklos išlaikymo. Mokesčio už mokslą nenorėta kelti, nes tai, esant mažam tėvų skaičiui, problemos vistiek nebūtų išsprendę.

Mokslo metams įpusėjus, pagalbos susilaukta iš Elizabeth ir Newark LB apylinkių ir LB N.J. apygardos valdybų. O Vasario 16 šventės minėjimo proga gauta 500 dol. parama iš JAV LB Švietimo tarybos reikalus visai pataisė. Mokslo metus bebaigiant galai buvo suvesti, nors mokytojam buvo mokamas tik minimalus atlyginimas.

Šiais mokslo metais mokyklą baigiančių mokinių nebuvo, todėl ir mokslo metų užbaigimo iškilmų nebuvo rengta. Papildomai su mokytojais ir mokinių tėvais atvyko parapijos klebonas prelatas Domininkas Pocius, parapijos mokyklos vedėja seselė M. Klarita ir seselės M. Damijana, M. Mary Pierre ir M. Geraldine bei keletas kitų su mokykla tiesioginių reikalų neturinčių asmenų.

Prie kavos puodukų ir užkandžių buvo pasidalinta mintim apie šios mokyklos naujuosius mokslo metus. Nors ateitis neatrodė labai šviesi (tikimasi, kad pasiliks tas pats mokinių skaičius), buvo pasiryžta mokyklą ir toliau išlaikyti ir neleisti, kol sąlygos dar yra pakenčiamos, jai užsidaryti.

Su mokytojų sukomplektavimu sunkumų šiais metais nėra, bet yra labai gyvas reikalas surasti daugiau mokinių. Į šį darbą turėtų įsijungti ne tik dabar mokyklą lankančių mokinių tėvai ir mokytojai, bet ir LB apylinkių valdybos ir plačiai išsisklaidę bendruomenininkai, nes yra jaunų šeimų su prieaugliu, tik reikia juos surasti ir pakalbinti, kad savo vaikučiam sudarytų progą, bendraujant su kitais tokiais pat vaikučiais, pramokti lietuvių kalbos ir susipažinti su savos tautinės kultūros apraiškom.

Pasidalijus įvairiais rūpeščiais, buvo sutarta prieš naujų mokslo metų pradžią visiems susirinkti į pasitarimą, kuris įvyks mokyklos patalpose, Schuyler Ave. ir Bergen Ave. kampas, Kearny, rugsėjo 12 d. 11 val. ryto.

O prieš tai erdvios sodybos savininkas Algis Sruoginis ir LB NJ apygardos pirmininkas Kazimieras Jankūnas pakvietė visus atvykti į LB apygardos rengiamą bendruomenininkų gegužinę, kuri įvyks birželio 27, šeštadienį, 1 val. popiet A. Sruoginio sodyboje, 3 Tilden Place, Norwood, N.J. Nei maistas nei gėrimai nebus pardavinėjami — kas sugebės, turės turėti savo.

Mokyklos vedėja ir mokytoja dirbo Liucija Alinskienė, o jai talkino Valė Klygienė ir Gina Melinytė.

K.J.

Pranešant adresą pasikeitimą, neužmirškite pridėti ir senąjį adresą.

Palm Beach, Fla., St. Paul of the Cross parapijos biuletenis įsidėjo straipsnį apie Lietuvos krikščionybės jubiliejų. Duodami taip pat ir Lietuvos istorijos bruožai. Išsamus apie Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejų straipsnis buvo išspausdintas „Palm Beach Plus“ laikraštyje, kuriame buvo įdėta ir kun. V. Piktūnos nuotrauka prie bažnyčios.



Mirė adv. Z. Šalnienė

Eidama 92-tuosius metus, birželio 21 Bostone mirė adv. Puišytė-Šalnienė (Shallna), anksčiau mirusio Lietuvos garbės konsulo adv. Antano Šalnos (Shallna) žmona. Ji buvo gimusi Lietuvoje, iš kurios į Ameriką atvežta 5-rių metų. Baigusi teisės mokslus Bostone, ji buvo pirmoji lietuvių teisininkė šiame krašte, gana aukštai iškilusi amerikiečių tarpe. Nuo jaunystės ji buvo įsijungusi į lietuvišką veiklą: dalyvavo choruose ir parengimuose, priklausė prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, bendradarbiavo Moterų Balse, skaitė paskaitas amerikiečiams apie Lietuvą, dėstė lietuvių kalbą vasarinėje mokykloje Bostone, o paskutiniu metu stipriai parėmė Lietuvių fondą, įnešdama į jį savo mirusio vyro Lietuvos garbės konsulo adv. Antano Šalnos (Shallna) atminimui 10,000 dolerių. Velionė palaidota birželio 24 Auburn kapinėse Cambridge, MA.

Pasitarimas radijo programų reikalui

Kai dėl Stepono Minkaus mirties nuo gegužės 10 jo vesta lietuvių radijo programa neveikia, tai Bostono ir apylinkės lietuviai liko tik su viena lietuvių radijo programa Laisvės Varpu, o 1954 veikė jų net penkis. Birželio 20 So. Bostono Lietuvių Piliiečių djos patalpose Tautinės Sąjungos Bostono skyriaus pirmininkas Juozas Kapočius buvo sukvietęs lietuvių organizacijų atstovų pasitarimą išsiaiškinti, ar nebūtų reikalo ir galimybės perimti Minkų turėtų radijo stotyje WLYN-AM 1360 laiką tolimesnei lietuvių radijo tarnybai. Pasitarime dalyvavo Tautinės S-gos Bostono skyriaus valdybos nariai: Juozas Kapočius, Juozas Vaičjurgis, Juozas Rentelis, Edmundas Cibas ir Adolfas Ščiuka, Lietuviškosios skautybės fondo pirmininkas Česlovas Kiliulis, Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirmininkas Stasys Augonis, LB Bostono apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas, Gediminas Ivaška ir Juozas Casparas, o taip pat Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Pranešimus rūpimu reikalui padarė Česlovas Kiliulis ir Juozas Casper. Iš jų paaiškėjo, kad atrodo, jog Steponas Minkus nepalikto teatamento, tad jį palikimą pagal kraujo giminystę rimčiausią teisę turi jo trys pusbroliai, kurie nerodo noro rūpintis Stepono Minkaus vesta radijo programa. Pateiktos informacijos pagrindu pasikeitus nuomonėmis, prieita išvados kad galima kalbėti tik apie naujos lietuvių radijo programos suorganizavimą, o ne apie nustojusios veikti programos atgaivinimą. Tokiai naujai radijo programai reikėtų ne tik laiko radijo stotyje, bet taip pat nemažai lėšų ir tinkamų vadovų. Jei į naujos programos organizavimą galima būtų įtraukti jaunimą, tai gal vertėtų mėginti, o jei ne, tai verčiau stipriau remtina veikianti Laisvės Varpo programa. Ryšium su tuo Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis pareiškė, kad tuo atveju, jei manoma, kad galima būtų gauti geresnę radijo stotį ir laiką joje, negu dabar Laisvės Varpas turi, tai jis paruoštų ir perduotų programas, bet naujos programos išlaikymui reikalingomis lėšomis turėtų pasirūpinti kiti. Pasitarimas baigtas, pageidaujant surinkti tuo reikalu daugiau konkrečių žinių.

Aukos net iš Vokietijos Mirusio uolau visuomenininko Antano Matioškos atminimui

Lietuvių Fonde aukos tebeplaukia. Paskutinė jų — tai Kazio Barono 20 dol. auka iš Vakarų Vokietijos. Drauge su auka atsiųstame laiške Kazys Baronas rašo: „Kaip vilnietis, jaučiu pareigą prie fondo prisidėti“. Iš viso Antano Matioškos atminimui jau gauta 650 dol., o užsibrėžta sudaryti 1,000 dolerių. Taigi, tetrūksta 350 dol. Dar vis tebeplaukiamie artimi A. Matioškos bendradarbiai ir draugai, su kuriais jis taip nenuilstamai plūso įvairiose lietuviškose srityse. Aukos siųstinės: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 arba tiesiog į Lietuvių Fondą, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

Iškviečiamas teatras

Bostono ir apylinkės lietuviai labai mėgsta lietuviškus vaidinimus, bet vietoje vis rečiau jų pasitaiko. Todėl Tautinės S-gos Bostono skyrius yra pasiryžęs net iš Los Angeles iškviesti rež. P. Maželio vadovaujamą teatrą su Vinco Mykoliaičio Putino vaidinimu „Valdovu“, už kurį įvyksame pernai teatro festivaly Chicagoje pripažinta pirmoji vieta. Esmėje dėl vaidinimo jau susitarta, tik dar nenustatyta jo data. Manoma, kad teatras atvyks spalio 18 ar 25 priklausomai nuo to, kaip jam pavyks susitvarkyti. Susidomėjimas organizuojamu vaidinimu jaučiamas net tolimesnėse lietuvių kolonijose. Tokio teatro iškviestas iš tolimojo Los Angeles yra susijęs su didelėmis išlaidomis, bet organizatoriai to nesibaido. Skyriaus pirmininku yra Juozas Kapočius.

Krikščionybės minėjimas

State House Bostone bandžio 15 įvyko didingas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimas, kurį suruošė komitetas su Viktoru Kubiliu, prieškaky. Minėjimo mintis buvo iškelta Jono Stundzos.

Minėjimui buvo skirtos dvi gražios ir didelės salės, kurios prisipildė lietuvių iš įvairių New England vietovių. Vadovavo Jonas Stundza iš Lawrence, Mass.

Kalbėtojais buvo: senatorius Wilhelm Bulger, Bostono burmistras Raymond Flynn, senatorė Pat MacGovern iš Lawrence, Mass., senatorius Wilhelm H. Glodis iš Worcester, Mass., ir kiti. Savo kalbose jie gyrė lietuvių, linkėdami jiems visokeriopio gėrio.

Iš lietuvių kalbėjo Viktoras Kubilius, supažindindamas visuomenę su Lietuvos krikšto reikšme. Istorikas kun. Vincas Valčiūnas davė trumpa Lietuvos istorinę apžvalgą, o Gintaras Čepas kalbėjo apie lietuviškas para-

pijas ir jų istoriją. Jonas Stundza parodė skaidres iš Lietuvos istorijos.

Meninę programos dalį atliko Aldonos Lingertaitienės paruoštos trys kanklininkės, Gitos Kupčinskienės vadovaujamas Sodauto etnografinis ansamblis ir Onos Ivaškienės tautinių šokių grupė.

Tuo pačiu laiku vyko parapijų paroda, kurią paruošė Gintaras Čepas. Buvo išstatytos lentos, ant kurių buvo fotografijos ir įvairūs įrašai iš 13 New England esančių parapijų ir trijų vienuolynų: Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų Putnam, Conn., Jėzaus Nukryžiuotojo seserų iš Brockton, Mass., ir pranciškonų iš Kennebunkpodrt, Maine.

Šalia to buvo knygų paroda, kur buvo galima pamatyti įvairias lietuviškas ir angliskas knygas apie Lietuvą ir krikščionybę.

Valentina Čepienė suruošė turtingą ir gražų užkandžių stalą.

Renginys buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Lietuviška trispalvė ir kitos vėliavos puošė salę. Minėjimas tęsėsi dvi valandas, bet padarė didelį įspūdį susirinkusiems. (E.V.)

RENGINIAI

Rugsėjo 12 d. Tautos šventės minėjims Bostono Lietuvių salėje.

Rugsėjo 20 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių djos salėje Laisvės Varpo rudens koncertas, kuriame programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

Rugsėjo 27 d. 3 val. popiet sol. Lilijos Šukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone. Spalio 4 d. 2 val. popiet Šv. Kryžiaus katedroje Mišios aukojamos kardinolo Bernard Law, minint Lietuvos krikšto sukaktį. 4 val. popiet banketas Lantana restorane Randolphe.

Spalio 10 - 12 įvyks Lituanistikos instituto suvažiavimas su paskaitomis visuomenei So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos namuose, 368 W. Broadway.

Spalio 11 d. 3 val. popiet First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas rengiamas Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

Lapkričio 7 d. 6:30 val. vakaro (Sandaros salėje, 30 Intervale) Brocktone metinis Balfo 72 skyriaus banketas.

LAISVĖS VARPAS sekmadienis 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 588-7209.

“Amber Holidays”



1987 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ SEKANČIOSE GRUPĖSE:

Liepos 20 - 28 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 — \$1399.00

Rugsėjo 16 - 25 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 2 — \$1429.00

Gruodžio 26 - Sausio 10 — Maskva 2, Vilnius 5, Riga 4, Leningradas 3 — \$1514.00

IDOMESNI MARŠRUTAI

Liepos 7 - 24 — Maskva 2, Vilnius 5, privačiu autobusu per Pabaltijį iki Leningrado — \$1956.00

Spalio 6 - 23 — Maskva 2, Vilnius 9, Leningradas 4, Helsinki 1 — \$1725.00

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite: 1 - 800 - 722 - 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1 - 617 - 268 - 8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 WEST BROADWAY, P.O. BOX 116
SOUTH BOSTON, MA 02127

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS



Redakcija (718) 827-1352
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuošas (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

LINKSMŲ ATOSTOGŲ!

Darbininkas dėl vasaros atostogų nebus išleidžiamas liepos 17 ir 24 datomis. Kadangi spaustuvė po atostogų jau veiks liepos 27, medžiagą galima siųsti ir anksčiau, kad būtų galima tinkamai paruošti iš anksto.

Dariaus — Girėno skridimo 54-tosios metinės bus minimos šiais metais liepos 18 Lituanica Square, Brooklyn, įprastinėje vietoje, Union Ave., prieš buvusį Amerikos Lietuvių Piliečių klubą. Minėjimo iškilmės prasidės 3 val. popiet. Kalbės inž. Vytautas Radzivas, atvykęs iš Australijos aplankyti savo motinos dr. A. Radziva-
nenės, ir dr. Jokūbas J. Stukas. Tuos minėjimus rengia Lietuvių darbininkų draugija LDD 7-toji kuopa ir Dariaus — Girėno Komitetas. Jiems vadovauja ilgametė visuomenininkė Bronė Spudienė, kuri rūpinasi ne tik minėjimais, bet ir to paminklo apsauga.

**Dr. A. Šlepetytė-Ja-
načienė**, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų pirmininkė, B. Venskuvienė, įgaliotinė tarp-tautiniams ryšiams ir M. Parulienė, Šv. Onos draugijos pirmininkė, bus oficialiomis delegatėmis Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos atstovų kongrese Londone, Anglijoje, liepos 14 - 24.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvą pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Ildo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

AUTOBUSAS Į SESELIŲ PIKNIKĄ

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 26. Autobusas išvyksta sekmadienį 6 val. ryto iš Kultūros Židinio kiemo. Pakely autobusas sustos prie Shalins Funeral Home, 84 - 02 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kaina asmeniui 25 dol., įskaitant įėjimą į pikniką. Registruotis pas Marytę Šalinskię — tel. 296 - 2244 arba Darbininko administracijoje tel. 827 - 1351.

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS — METINĖ GEGUŽINĖ ĮVYKS

1987 m. rugpjūčio mėn. 2 D.
Kultūros Židinyje
Pradžią 1 val. popiet
velks valgių ir gėrimų bufetas
Gros muzika

Visus atslankyti kviečia

PARAPIJOS KUNIGAI IR KOMITETAS

Madų parodą Balso New Yorko skyrius rengia spalio 18 Kultūros Židinyje. Gražios lietuvaite modeliuos rudens, žiemos ir 1988 metų drabužius ir batukus. Ir šiais metais madų kūrėjas Andrew Koval-Kovaliauskas dalyvaus su savo puošniaisiais drabužiais. Bus galima susipažinti ir su kitų drabužių salionų moderniausia kūryba. Nuoširdžiai kviečiamos savo kūrybą parodyti New Yorko ir apylinkių lietuvės. Modelistės ir drabužių kūrėjos registruojasi vakarais pas valdybos narsę Reginą Ridikienę 718 849-0670 ir Aldoną Klivečienę 212 860 - 3475, dienos metu pas skyriaus valdybos pirmininką Vincą Padvarietį 718 847 - 5619.

Prel. Jonas A. Kučingis, Šv. Kazimiero Los Angeles lietuvių parapijos klebonas emeritus, gegužės 31 atšventės savo kunigystės 50 metų sukaktį, Darbininkui atsiuntė 250 dol. auką. Nuoširdus ačiū dosniam aukotojui.

Dalios Sakaitės pianino mokiniai rečitalis įvyko sekmadienį, birželio 14, Centre Island, New York. Programą atliko Rūta Ilgutyte, Simas Janušas, Darius Penikas ir Lina Penikaitė.

Vida ir Jonas Ruteniai iš Clayton, Missouri, uolūs ir pastovūs Darbininko prenumeratoriai ir rėmėjai, per paskutinius 10 metų užmokėdami Darbininko prenumeratą, kasmet atsiunčia po 50 dol. Nuoširdus ačiū ištiki-
miems mūsų bičiuliams.

Albert Drukteinis, M.D., iš Bedford, N. H., per kelierius praėjusius metus kaip prenumeratoras mokėstį siuntė po 35 ar 45 dol., o šiemet savo paramą padidino iki 50 dol. Nuoširdus ačiū mūsų laikraščio palaikytojui.

Jonas Misiūnas iš Stuart, Fla., ilgametis Darbininko bičiulis, ir šiemet atsiminė mūsų laikraštį. Su prenumerata atsiuntė 45 dol. Nuoširdus ačiū.

Esame dėkingi visiems, kurie ir per vasaros karščius prisimeną atsiųsti Darbininko prenumeratą. Kun. Izidorius Gedvila, Providence, R. I., atnaujino prenumeratą dvejiems metams ir pridėjo auką spaudai, atsiųsdamas 50 dol. Ačiū labai.

Algis Sodonis, buvęs Lietuvių Informacijos Centro stažuotojas Brooklyn, 1984 m., šią vasarą vėl atėjo talkinti darbuose naujamėnės Romos skyriaus. Jis padės LIC Romos skyriaus vedėjui ir Šv. Kazimiero kolegijos rektoriui prel. Algimantui Bartkui užmegsti ryšius su Europos spauda bei skleisti Krikščionybės jubiliejaus ir kitas Lietuvą liečiančias žinias platesnėje rinkoje. Algis yra ateitininkas, trečių metų filosofijos bei chemijos studentas Chicago universitete, buvęs Vasario 16-osios gimnazijos mokinys.

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitančius asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 8 dol. Užsakyti su siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana jvairioms progoms lietuviškai, neskaitantiems draugams ir pažįstamiems.

Daug lietuviškų knygų, plokštelių ir jvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

Lietuviškų tautinių drabužių yra gausi Darbininko administracija. Drabužiai vidutinio dydžio, tai aukštaitiški, žemaitiški, dzūkaiški kostiumai. Kreiptis į Darbininko administraciją. 827 - 1351.

Literatūros šventė ir premijų įteikimas rengiamas Kultūros Židinyje spalio 31. Šventę rengti buvo paprašyta New Yorko LB apygardos valdyba, ir ji apsiėmė tai padaryti. Šventės metu bus įteiktos Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos. Jas yra gavę: už 1985 metus — Česlovas Grincevičius iš Chicago, Paulius Jurkus iš New Yorko, už 1986 m. Antanas Vaičiulaitis iš Washingtono. Į New Yorką šventės proga atvyksta laureatai, o taip pat laureatas poetas Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles, Calif.

"Bridges", Lithuanian-American News Journal, gegužės mėn. — 5, išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. Šiame numeryje yra geri straipsniai apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį, apie kurį rašo Albert Cizauskas ir apie Vytautą Didįjį, apie kurį rašo dr. T.A. Michalski. Taip pat yra informacijos apie Lietuvos krikšto jubiliejaus iškilmes Romoje.

**Dail. Ina ir Gediminas Leš-
kiai** iš Los Angeles, Calif., vykdami į lietuviškas iškilmes Romoje, buvo sustoję ir New Yorke. Aldonos Pintsch lydimi, aplankė ir Kultūros Židinį bei Darbininko įstaigas. Po iškilmių Romoje Leškiai pramato ir toliau pakeliauti.

"Chronicle of the Catholic Church in Lithuania", nr. 71 anglų kalba jau išėjo iš spaudos. Šis numeris gausiai iliustruotas vysk. Julijono Steponavičiaus, kankinių kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus, P. Paulaičio, gyvo ir mirusio, nuotraukomis. Iš lietuvių kalbos vertė kun. K. Pugevičius, redagavo M. Ska-
beikienė. Išleido Lietuvių Kunigų Vienybė. Spausdino lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyn.

GVILDŽIŲ ŠEIMOS LAIMĖJIMAI MOKSLE

Pranas ir Ina Gvildžiai New Yorko yra žinomi, kaip jaunimo draugai. Abu yra perėję visus mokyklos, skautų ir sporto klubų komitetus, užimdami įvairias pareigas. Pranas daugiausia vadovavo sportininkams, o Ina padėjo ūkiniuose reikaluose. Šitaip besidarbiodami, jie augino ir keturis vaikus — vieną sūnų ir tris dukteris. Nežiūrint Prano profesijos elektros jėgainių inžinerijos srityje, nei vienas iš Gvildžių prieauglio nepasuko į



Dana Gvildytė, medicinos daktarė



Rama Gvildytė, medicinos studentė

APIE JAUNIMĄ, SENIMĄ IR MUZIKĄ

Vienas iš labiausiai laukiamų muzikinių renginių man yra Apreiškimo parapijos metinis koncertas, kuris šiemet įvyko balandžio 26, sekmadienį. Atlikto G. Verdi, G. Rossini ir T. Dubois veikalų ištraukos.

Peržengus 50 metų slenkstį, šiais metais jau su kitokiom akim pažvelgiu į šios dienos lietuvišką jaunimą. Esu geroje pozicijoje, nes kasdien artimai bendradarbiauju ne tik su "senimu", bet ir "jaunimu".

Pagalvokime apie koncertą. Kaip tik buvo pranešta programa, pasigirdo balsų — ir vėl tas pats. Daugiausiai iš senimo. Kas iš mūsų, operų mylėtojų pasiūlius bilietą į Verdi "Rigoletto" ar į Beethoveno "Eroica" sako "ir vėl tas pats". Ar ne mūsų visų gyvenimas yra tema ir variacijos?

Turiu prisipažinti, kad šis koncertas buvo jei ne pats, tai nors vienas ir geriausių. Tik mielas Viktorai, kitą metų surask tenorą ir duok mums "Ingemisco tantum"! Labai pasigedau.

Po koncerto — dirigentas ir choras gavo "standing ovation". Buvo padaryta rinkliava išlaidoms. Stovėdamas prie manęs piliets, kuris garsiai plojo ir šaukė bravo — pradėjo į delną rinkti centus, kuriuos įmetė į krepšį. Šis "senimo" atstovas nieko negalvoja išleisdamas 25-tines ar net 65-ties operoje ar geroje vakarieneje.

Po koncerto — girdėjosi įvairūs aidai. "Koks baisus to solisto akcentas" girdėjau komentarus apie Joseph Gustern, kuris atliko "Kai grįžtančius namo paukščius" (Jurkus ir Strolia). "Nors galėjo geriau parepetuoti". Ar kas mėgino sužinoti, kad Gu-

stern yra ne lietuvis, kuris ilgas valandas praleido mokindamasis giesmės žodžius?

Nors esu tik muzikos mėgėjas, man tikrai yra malonu girdėti vis tobulėjančius jaunus solistus. Ypatinę įspūdį padarė Astros Butkutės atlikta cavatina "Fac Ut Portem", kuri turi būti tobulai atlikta, nes joje balsas yra "nuogas" ir mažiausias netikslumas girdisi. Brava!

Prieš koncertą bažnyčioje per mišias buvo suteiktas tvirtinimo sakramentas. Vaikučiai atliko skaitymus. "Galėjo geriau išmokyti lietuvių kalbą" — buvo skaitoma lietuviškoje spaudoje. Atsiminiau savo seną praeitį per Münchene suruoštą Eglutę, kurioje mano sesutė Laima ir aš skambinome keturiom rankom. "Stage fright" buvo bausis ir mūsų "La Donna Mobile" kurinys jau nelabai buvo toks tobulas. Po išgirstų komentarų tarp lietuvių veikėjų "kad, kaip galima prileisti tokius atlikėjus prie instrumentro" mes su Laima apsikabinę Mamulės kojas prašėme, kad niekuomet mūsų daugiau nesiųstų į Eglutes. Idomu ar tą pati galėjo pagalvoti Apreiškimo vaikučiai?

Po koncerto dalijantis įspūdžiais su jaunimo ir senimo atstovais, prisimintinas "senimo atstovės" bet "young at heart" Elenos Andriūšienės komentaras: "Buvau daugely lietuviškų parapijų, bet tokio choro kaip Apreiškimo nesu girdėjusi niekur". Mes neįvertiname ką turime.

Taip kritika yra svarbi, bet turi būti taip pat patarianti. Paremkime jaunimo pastangas.

Dalia Bulvičiūtė

inžinerijos mokslus. Atrodo, kad visų pasirinkimas daugiausia krypta į mediciną, ką parodo jų pasiekimai šioje srityje.

Vyresnioji duktė **Dana Gvildytė** prieš ketverius metus su pagyrimu baigė New York University biologinės chemijos mokslą su bakalauro laipsniu ir su pasiūlymu toliau studijuoti geriausiose medicinos mokyklose. Ji pasirinko New Yorko valstijos universitetą Syracuse, kur sėkmingai baigė Health and Science Center mokyklą ir š.m. gegužės mėnesį gavo medicinos daktarės laipsnį. Pirmais metais praktiką atliko Staten Island ligo-
ninėj, o kitus 3 metus Harvard universiteto padalinį — Bigham and Women's ligozinėj Bostone, kur specializuosis anesteziologijos srityje.

Antroji duktė **Rama Gvildytė** šiemet baigė Fordham universitetą taip pat su pagyrimu ir bakalauro laipsniu biologijos srityje. Idomu pažymėti, kad Rama buvo priimta į Fordham su tinklinio stipendija, kas parodo, kad sportas mokslui nei kiek nekenkia. Nenorėdama atsilikti nuo vyresniosios sesers, Rama jau pasirinko tolimesnes studijas University of Pennsylvania dantų gydymo mokykloje.

Pasirodo, kad Gvildžių sūnus irgi nenusileidžia seserims. Jis yra gavęs bakalauro laipsnį East Stroudsburg, PA, universitete ir šiuo metu studijuoja kojų gydymą (podiatry) California College of Podiatric Medicine, San Francisco mieste. Už vienerių metų ir Paulius Gvildys jau gaus pilną daktaro laipsnį.

Jauniausioji Gvildžių duktė Rita jau baigė gimnaziją ir taip pat pirmuosius metus universitete. Pakol kas dar nėra tikrai apsisprendusi, bet nelabai nu-
stebtume, jeigu ir Rita pasuktų į medicinos mokslus.

Ypatingai malonu pastebėti, kad visi Gvildžių vaikai yra baigę Maironio šeštadieninę mokyklą,

buvo aktyvūs skautų organizacijoje ir ypatingai pasižymėjo sporte. Lietuvių Atletų Klubu eilėse jie visi ne kartą dalyvavo krepšinio, tinklinio, stalo ir lauko tenise varžybose, ir turi visą rinkinį medalių. Turbūt tėvo Prano, buvusio meistro nuopelnai, kad visi buvo pasiekę aukštą lygį stalo tenise ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių tarpe. Galima pasidaryti išvadą, kad nei lietuviška mokykla, nei organizacijos nepakenkė Gvildžių aukštesnio išsilavinimo siekimams. Nors visiems išėjus į mokslus lietuvių organizacijos ir sportas liko antroje vietoje, bet reikia tikėtis, kad šie gabūs Gvildžių vaikai nepradings amerikiečių aplinkumoje, bet ateity bus naudingi ir lietuviškam gyvenime.

Alg. Š.

Įvairius dokumentus verčia į rusų kalbą Regina Savickaitė-Bork, 84 - 2096 Street, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. 718 805 - 3612.

Americans for Due Process išleido 8 pusl. informacinį leidinį. Jame paduotos žinios kaip media: tiek spauda, tiek TV reagavo į Karl Linas deportaciją, kaip vertinti OSI su KGB draugystę ieškant nacių "kolaborantų". Išvardinta asmenys, kuriems iškeltos nupilietinimo bylos, adv. P. Žumbakio laiško faksimilė OSI Neal Sherui siūlant naują bendradarbių, kuris tiesiai į Kremlį nuskrido. Komentuojama N. Sher ir A. Ryan pasisakymai įvairiomis progomis, kokios vaizdajuostės ir literatūra gaunama apie "raganų medžiokles". Reikia spėti, kad tai bus mėnesinis informacijos leidinys apie ADP veiklą, kuri yra būtina remtina ne tik žodžiu, bet ir finansiskai, dirbanti kartu su kitomis organizacijomis tikrai pozityvų darbą. Parama siūstina: Americans for Due Process, P.O. Box 85, Woodhaven, NY 11421.